

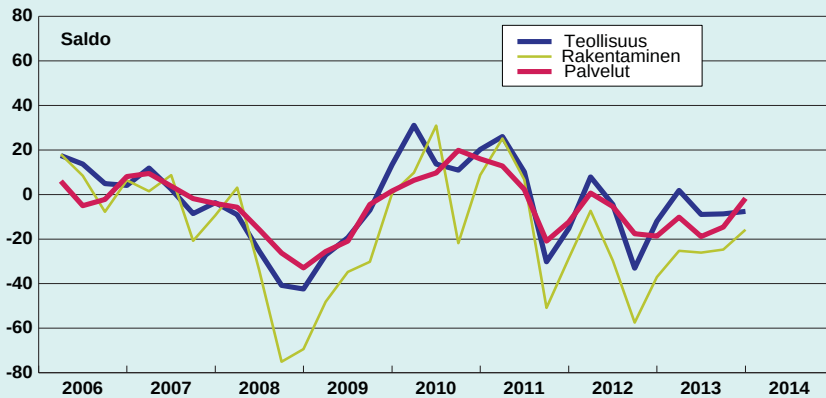
Suhdannebarometri

Helmikuu 2014

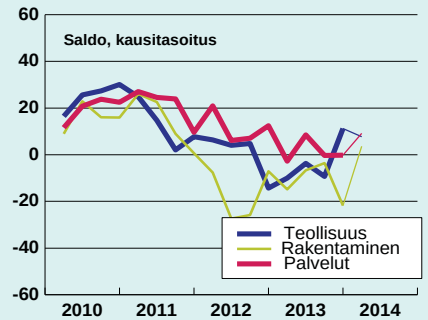
Suhdannebarometri

Helmikuu 2014

Suhdannenäkymät

Tuotanto/myynti, toteuma ja odotus

Suhdanteet helmikuussa 2014

- Suhdanne tilanne jatkuu selvästi keskimääräistä heikompana
- Yleiset suhdanneodotukset edelleen miinuksella, mutta silti kohennusta edellisestä tiedustelusta
- Teollisuuden tuotannon arvioidaan kasvavan hieman erityisesti toisella vuosineljänneksellä – myös palveluissa varovaisia kasvuodotuksia
- Henkilöstöodotukset silti vaatimattomat
- EU-maiden kuluttajien ja yritysten odotukset ovat jatkaneet parantumista – kehittyvistä maista uusi huolenaihe maailmantalouteen

EK:n tammikuussa tekemän Suhdannebarometrin mukaan suomalaisyritysten suhdannekuva oli viime vuoden lopulla vaatimaton. Teollisuuden tuotanto kasvoi loivasti, mutta rakentamisen ja palvelujen myynti supistui. Tilauskanta on huomattavan matalalla ja henkilöstöä on vähennetty yleisesti.

Tämänhetkistä suhdanne tilannetta kuvataan selvästi tavanomaista synkemmäksi kaikilla päätoimialoilla.

Odotukset hieman kohentuneet – alkuvuosi 2014 silti heikko

Heikon suhdannevaiheen odotetaan jatkuvan alkuvuonna. Teollisuuden ja rakentamisen yleiset suhdannenäkymät ovat yhä jonkin verran miinuksella; palvelualat eivät odota suuria muutoksia suhdanteisiin. Näkymät ovat kuitenkin kaikilla päätoimialoilla hivenen parantuneet edellisestä tiedustelusta.

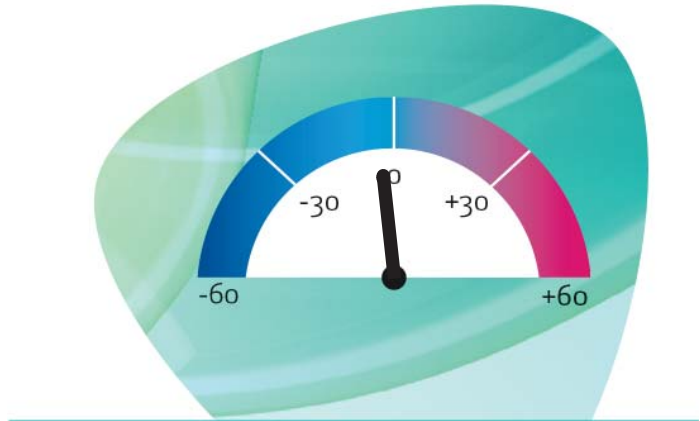
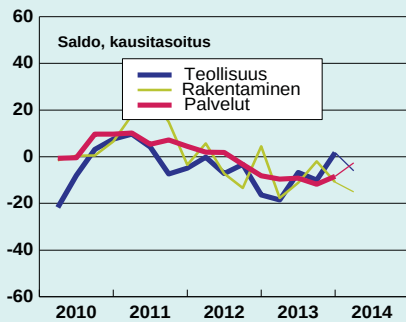
Teollisuuden yleisiä suhdannenäkymiä mittaava saldoluku nousi tammikuussa aavistuksen -7 pisteeseen (lokakuussa -8). Rakentamisen suhdanneodotukset olivat tammikuussa lukemassa -16 (lokakuussa -25). Palveluyritysten suhdannenäkymät vahvistuivat tasolle -2 (lokakuussa -14).

Teollisuudessa tuotannon odotetaan kasvavan hyvin loivasti alkuvuonna, mutta toiselle neljännekselle on hieman parempia kasvuodotuksia. Rakentamisessa tuotannon odotetaan pysyvän kausivaihtelu huomioon ottaen likimain ennallaan. Palveluissa myynnin odotetaan kasvavan hieman. Loppukevällä palvelualojen kasvun nopeutuisi vähän.

Henkilökunnan määrä pysyi loppuvuonna lähes ennallaan teollisuudessa, mutta väheni rakentamisessa ja palvelualoilla. Odotukset lähikuukausille ovat varovaiset, ja henkilöstön arvioidaan vähenevän sekä teollisuudessa että rakentamisessa.

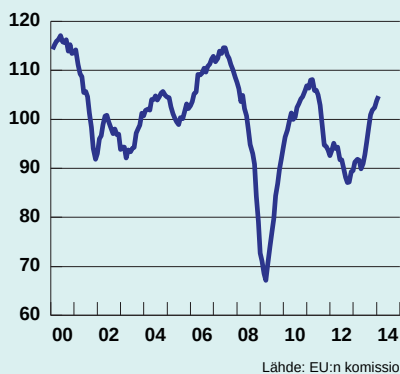
Teollisuuden ja rakentamisen tilauskanta on varsin matalalla. Teollisuuden kapasiteetin käyttöaste nousi hieman lokakuusta, mutta jäi vielä hyvin heikoksi.

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

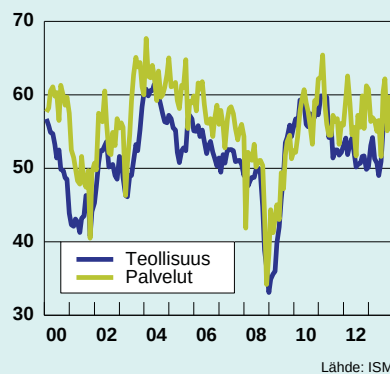

Koko elinkeinoelämän suhdannenäkymät ovat kohentuneet hieman, mutta heikon suhdannevaiheen arvioidaan jatkuvan alkuvuonna 2014

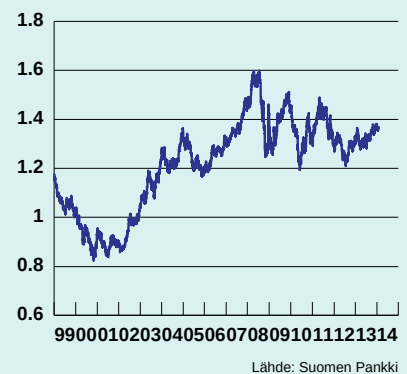
Talouden ilmapiiri-indikaattori, EU-maat

Ostopäälliköiden indeksi, USA

Euron dollarikurssi

Indikaattorit nousseet Euroopassa – kehittyvistä maista uusia huolia

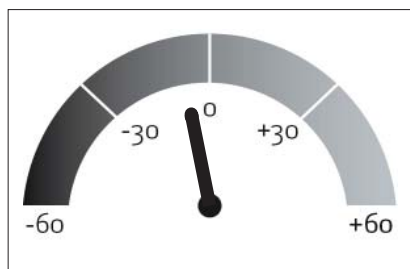
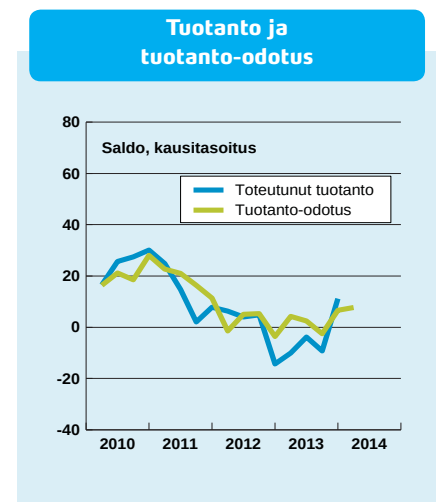
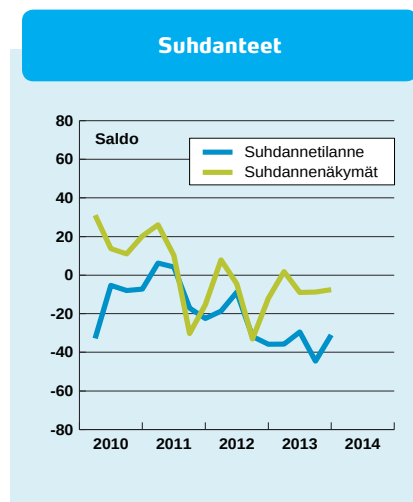
Euroopan taloutta ennakoivat kyselyindikaattorit ovat jatkaneet nousua. Luottamus on kohentunut tasaisesti, ja kasvun ennustetaan vähitellen viriävän kuluvan vuoden aikana. Silti EU:n talouskehitys on suurten markkina-alueiden heikointa, ja esimerkiksi työllisyystilanne on vielä hyvin vaikea.

USA:n talouskasvun ennustetaan jatkuvan kohtalaisena. Sekä teollisuus- että palveluyritysten luottamusindikaattorit ennustavat kasvun jatkumista, ja myös yksityinen kulutus ja asuntomarkkinat ovat tasaisesti toipumassa.

Koko maailmantalouden kasvuennusteet ovat tällä hetkellä hieman yli kolmessa prosentissa. Kehittyvien markkinoiden tilanne on noussut yhä suuremmaksi kysymysmerkiksi. Kasvun arvioidaan yleisesti jatkuvan, mutta vuoden 2014 alussa monien kehittyvien maiden valuutat ovat heikentyneet rajusti ja osakekurssit ovat laskeneet.

Teollisuus

- Suhdannetilanne pysynyt selvästi normaalia heikompana
- Tilausten määrä pysynyt ennallaan, kapasiteettia paljon vapaana
- Suhdannenäkymät varovaiset (saldoluku -7), alkuvuoden 2014 yleiskuva vaisu
- Tuotannon arvioidaan silti kasvavan loivasti lähikuukausina – henkilöstöodotukset vielä varovaiset

Teollisuuden suhdannenäkymät

Suomalaisten teollisuusyritysten suhdanteet pysyivät heikkoina loppuvuonna ja vuodenvaihteessa. Uusimmassa Suhdannebarometrissa yritykset kuvasivat nykytilannettaan yleisesti keskimääräistä vaatimattomammaksi.

Suhdannenäkymät yhä lievästi miinuksella – suhdanteet vaisuja alkuvuoden 2014

Suhdanneodotukset olivat tammikuussa edelleen lievästi negatiiviset. Vaisun suhdannevaiheen ennustetaan jatkuvan, ja alkuvuonna 2014 tilanne heikkenisi yhä hieman.

Suhdannenäkymien saldoluku oli tammikuussa -7 (lokakuussa -8). Tammikuussa 15 % teollisuusyrityksistä odotti suhdanteiden paranevan lähikuukausina. Heikkenemistä ennusti 22 % vastaajista ja vakaata kehitystä puolestaan 63 %.

Tuotannon kasvu hidasta

Teollisuusyritysten tuotantomäärät kasvoivat hieman loka–joulukuussa. Toteutunut tuotantokehitys vastasi kolmen kuukaudet takaisia odotuksia. Tuotannon arvioidaan lisääntyvän edelleen loivasti tammi–maa-

liskuussa. Toiselle neljännekselle on odotuksia vähän nopeammasta kasvusta.

Tuotantokapasiteetin käyttöaste on aavistuksen kohentunut, mutta vielä hyvin matala. Tammikuun tiedustelussa kapasiteetti oli kokonaan hyödynnettyä vain 53 %:lla vastaajista (lokakuussa 48 %).

Tilausten määrässä ei suuria muutoksia

Teollisuusyritysten uusien tilausten määrä pysyi lähes ennallaan viime vuoden lopulla. Toteutunut tilauskehitys oli vähän odotuksia heikompa. Tilauskantaa kuvataan selvästi normaalia niukemmaksi.

Uusien tilausten määrän ennustetaan kasvavan hieman lähikuukausien aikana. Valmiiden tuotteiden varastot ovat pysyneet vähän tavanomaista täydempinä.

Henkilöstöodotukset varovaiset

Toteutunut henkilöstökehitys oli loppuvuonna aiempia odotuksia myönteisempää. Henkilökunnan määrä

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2011				2012				2013			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	27	27	0	-3	10	17	0	-25	-5	10	-15	1
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	37	15	4	-11	25	3	-14	-5	25	-5	-5	-1
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	73	71	64	54	66	71	50	54	54	62	48	53
Tilaukanta normaaliin verrattuna	-2	-8	-18	-25	-11	-7	-26	-34	-27	-23	-35	-37
Vientitilaukanta normaaliin verrattuna	-1	-3	-20	-35	-23	-14	-27	-31	-23	-23	-33	-33
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	6	2	8	2	-2	13	2	4	-2	-1	8	2
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	12	14	-11	-13	1	4	-8	-25	-17	5	-13	-8
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	14	0	-23	-23	2	-15	-26	-18	-8	-21	-29	-7
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	42	34	8	-5	3	6	15	3	-4	-5	2	14
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	30	19	0	17	16	13	-6	21	26	-2	4	30
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	37	40	44	49	43	49	57	52	57	52	57	55
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	4	7	4	4	9	7	4	1	4	3	2	2
puute kapasiteetista	7	5	4	3	2	7	5	4	4	6	5	4
riittämätön kysyntä	24	28	36	42	33	35	46	45	47	42	47	47
muu este	3	3	1	4	1	2	3	2	2	1	4	3
Suhdannetilanne tällä hetkellä	7	4	-18	-22	-19	-8	-32	-35	-35	-29	-45	-31
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	26	10	-30	-15	8	-5	-34	-13	1	-8	-8	-7

pysyi lähes ennallaan. Odotukset ovat kuitenkin vielä varovaiset, ja lähikuukausien aikana työvoiman määrän arvioidaan laskevan aavistuksen.

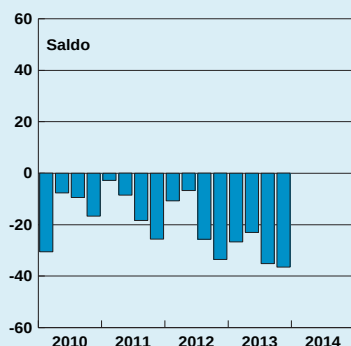
Kannattavuuden arvioidaan vahvistuvan hieman

Myyntihinnat pysyivät melko vakaina loppuvuonna. Myöskään lähikuukausina niiden ei odoteta muuttuvan olennaisesti. Samoin kustannuskehitys on ollut maltillista: kustannustaso nousi vain aavistuksen.

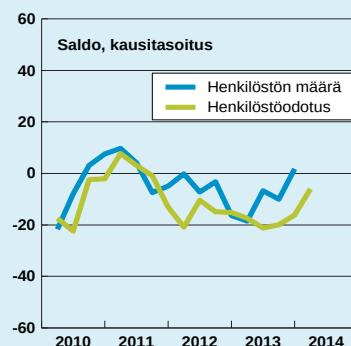
Kannattavuuskehitys vaihtelee voimakkaasti yritysten välillä. Keskimääräinen kannattavuus on kuitenkin pysynyt melko vakaana, ja lähikuukausina sen odotetaan hieman paranevan.

Riittämätön kysyntä on yleisin tuotannon kasvun este. Tammikuussa kysyntä oli heikkoa 47 %:lla vastaajista (lokakuussa myös 47 %). Rekrytointivaikeuksia on kahdella prosentilla teollisuusyrityksistä ja kapasiteetin puute oli ongelmana neljällä prosentilla vastaajista.

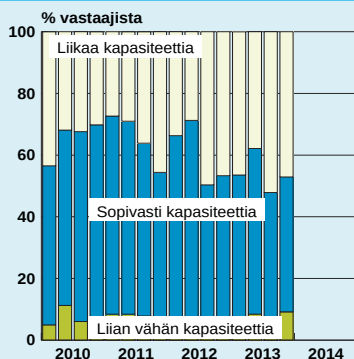
Tilaukanta

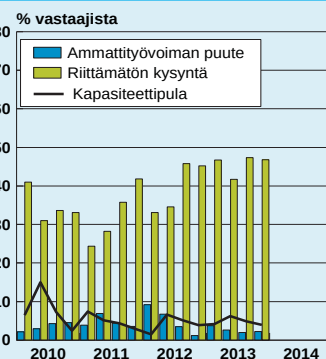
Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Tuotantokapasiteetti

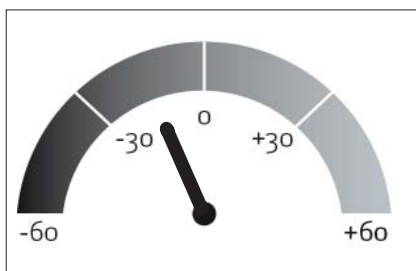
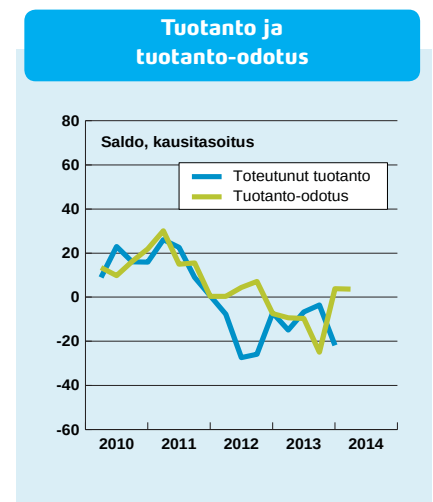
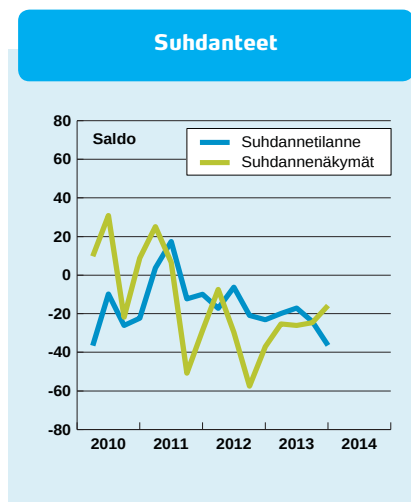

Tuotannon kasvun esteet

Rakentaminen

- Suhdanteet heikentyneet: tämänhetkinen tilanne jo selvästi alle tavanomaisen
- Tilauskantaa kuvataan varsin vaatimattomaksi
- Tuotantomääriin ei ennusteta suuria muutoksia
- Suhdannenäkymät ovat pysyneet vaisuina (saldoluku -16)

Rakentamisen suhdannenäkymät

Rakennusyritysten suhdannekuva on varsin heikko. Suhdanteiden kuvataan synkentyneen viime vuoden loppupuolella, ja tämänhetkisen tilanteen arvioidaan olevan selvästi alle tavanomaisen. Suhdanne-tilanteen ennakoitaan heikkenevän jonkin verran lisää kuluvaan vuoden alkupuoliskolla.

Tilauskanta varsin niukka

Uusien tilausten määrä jatkoi laskua viime vuoden lopulla. Tilauskanta supistui selvästi alle normaalitason.

Tuotannon kehitys oli loppuvuonna odotettua heikompaa. Tuotannon määrä supistui varsin yleisesti, vaikka sen odotettiin pysyvän vakaana, kun luvuista poistetaan normaali kausivaihtelu.

Henkilökunnan määrä laski hieman. Henkilöstökehitys vastasi aiempia odotuksia. Myymättömien huoneistojen määrä on kasvanut yhä, ja se on jo jonkin verran yli tavanomaisen.

Myyntihinnat painuivat laskuun viime vuoden lopulla. Kustannuksissa ei tapahtunut suuria muutoksia.

Kannattavuus jäi hieman matalammaksi kuin vuotta aiemmin samalla jaksolla.

Suhdannenäkymät pysyneet vaisuina

Rakentamisen suhdanteiden ennakoitaan pysyvän vaatimattomina lähikuukaudet. Suhdannenäkymien saldoluku oli tammikuussa -16. Vain seitsemän prosenttia vastaajista ennusti suhdannekuvan kirkastumista. Samaan aikaan 23 % odotti suhdanteiden heikkenevän ja 70 % niiden pysyvän ennallaan.

Edellisessä, lokakuussa tehdyssä tiedustelussa suhdannenäkymien saldoluku oli -25.

Tuotannon ei ennusteta kasvavan

Lähikuukausien aikana kausitasoitettuihin tuotantomääriin ei ennusteta suuria muutoksia. Uusia tilauksia kertyisi kuitenkin hieman niukemmin kuin viime vuoden loppupuolella.

Henkilökunnan määrän arvioidaan jatkavan loivaa laskua. Kannattavuus

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2011				2012				2013			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	13	37	16	-8	-21	-13	-18	-15	-27	5	4	-29
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	30	28	-19	-15	21	18	-27	-26	7	-17	-14	-13
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	86	93	85	84	83	88	65	68	70	67	75	72
Tilaukanta normaaliin verrattuna	-5	8	-13	-8	-8	0	-28	-32	-25	-7	-13	-33
Vientitilaukanta normaaliin verrattuna	-61	-56	4	-2	-10	-41	-41	13	-21	-34	-39	-37
Mymättömien asuinhuoneistojen määrä normaaliin verrattuna	-45	-52	-27	-33	14	2	-8	7	4	5	11	22
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	9	62	15	-32	-2	28	-14	-23	-26	24	-4	-36
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	33	4	-27	-7	23	-13	-39	-31	15	-23	-30	-25
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-26	34	35	70	-7	46	22	74	62	10	17	30
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	29	-10	-32	-29	41	48	7	-6	28	-24	-81	-2
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	54	68	72	76	72	78	72	70	64	70	65	78
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	23	41	35	35	39	38	13	13	12	11	17	6
puute kapasiteetista	2	11	5	0	1	13	6	0	0	6	0	0
riittämätön kysyntä	25	27	29	35	31	22	56	57	44	53	49	69
muu este	7	9	10	20	16	14	0	1	3	2	2	11
Suhdannetilanne tällä hetkellä	3	17	-12	-10	-18	-7	-21	-24	-20	-18	-25	-36
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	25	7	-51	-29	-8	-29	-58	-37	-25	-27	-25	-16

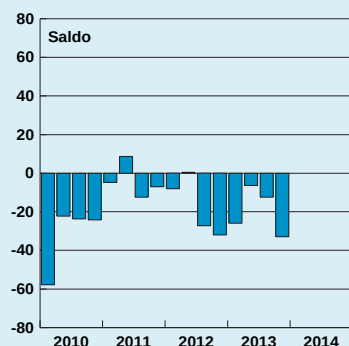
den odotetaan olevan lähikuukausina hieman heikompaa kuin vuosi sitten vastaavana jaksona. Hintojen ennustetaan laskevan, kun taas kustannukset nousisivat hieman.

Heikkoa kysyntää ja rahoitusvaikeuksia

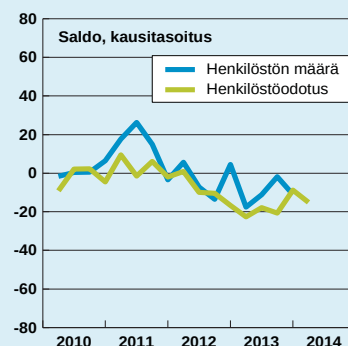
Tuotantokapasiteetin käyttöaste on kohtalainen – tammikuun tiedustelussa 72 prosenttia yrityksistä kertoi kapasiteettinsa olevan kokonaan hyödynnettyinä. Vuosi sitten vastaavana ajankohtana kapasiteetti oli täyskäytössä 68 %:lla yrityksistä.

Riittämätön kysyntä oli yleisin tuotannon kasvun este 69 % osuudellaan. Rekrytointivaikeudet vähenivät, ja ammattitaitoisesta työvoimasta oli pulaa vain kuudella prosentilla alasta. Sen sijaan rahoitusvaikeuksia oli 16 %:lla rakennusyrityksistä.

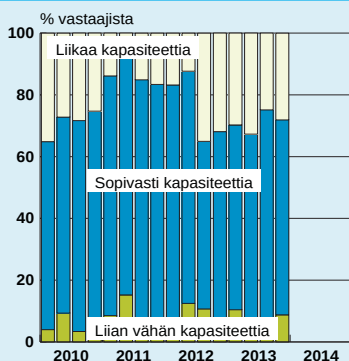
Tilaukanta

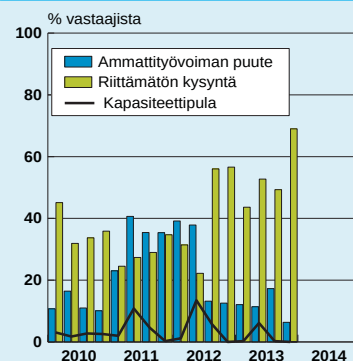
Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Tuotantokapasiteetti

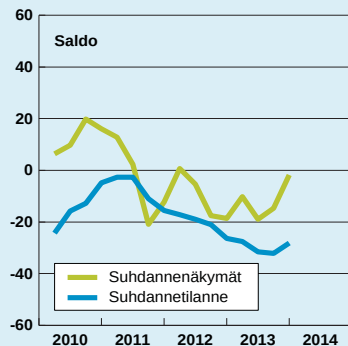
Tuotannon kasvun esteet

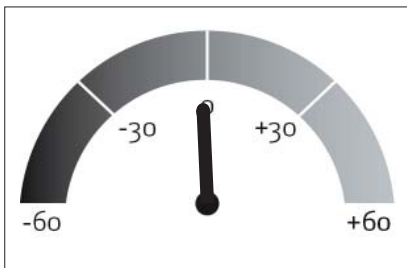
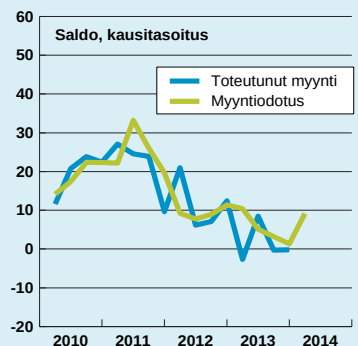
Palvelut

- Suhdannekehitys oli loppuvuonna odotetusti melko heikkoa
- Myynti ei kasvanut, henkilöstö supistui hieman
- Suhdanneodotukset ovat aiempaa kirkkaammat, saldoluku -2
- Myyntiodotukset ovat kuitenkin varovaiset eikä kannattavuuteenkaan odoteta kohennusta

Suhdanteet

Myynti ja myyntiodotus

Palvelu yritysten suhdannenäkymät

Suomalaisten palveluyritysten suhdannekehitys oli viime vuoden lopulla odotetusti melko heikkoa. Tämänhetkistä tilannetta kuvataan yleisesti keskimääräistä vaatimattomammaksi.

Suhdannenäkymät vähän aiempaa kirkkaammat – ei silti laajaa nousukäännettä

Lähikuukausien suhdannenäkymät ovat kohentuneet loppuvuonna ja vuodenvaihteessa, mutta laajaa suhdannenousua ei vielä odoteta. Myynnin arvioidaan kasvavan aavistuksen, ja kannattavuuden odotetaan jäävän samalle tasolle kuin vuotta aiemmin.

Palveluyritysten suhdannenäkymien saldoluku nousi tammikuun tiedustelussa lukemaan -2. Lokakuussa tehdyssä tiedustelussa vastaava saldoluku oli -14.

Tammikuussa 13 prosenttia vastajista ennusti suhdanteiden paranevan ja 15 % odotti niiden heikkenevän kuluvan vuoden alkupuoliskolla. Ennallaan suhdannekuva säilyi-

si kyselyn mukaan 72 prosentilla yrityksistä.

Myynnin määrä pysyi ennallaan

Palvelualojen yritysten myyntimäärät pysyivät loka–joulukuussa likimain ennallaan. Myynnin nol-lakasvu vastasi aiempia odotuksia. Myyntiodotukset kuluvan vuoden alkupuolelle ovat varovaiset, mutta myynnin ennustetaan silti hieman kasvavan tammi–maaliskuussa. Toi-selle neljännekselle odotetaan vähän nopeampaa kasvua.

Henkilöstön laskun odotetaan päättyvän

Palvelualojen yritykset kuvaavat henkilöstönsä määrän vähentyneen hieman viime vuoden lopulla. Seuraavan kolmen kuukauden aikana henkilöstömäärien ennakoitaan pysyvän nykytasolla.

Kysynnän heikkous vaivaa monia yrityksiä

Monet palveluyritykset kuvaavat kysyntäänsä riittämättömäksi. Tam-mikuussa 37 % yrityksistä raportoi

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2011				2012				2013			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myyntin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	24	27	23	14	18	9	4	19	-4	12	-5	6
Myyntiä odotus seuraavalle 3 kk:lle	41	24	20	4	16	7	10	6	13	0	-1	6
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	11	12	5	1	2	8	-6	-12	-10	-3	-15	-13
Henkilökunta odotus seuraavalle 3 kk:lle	18	5	-3	-5	11	-5	-14	-12	-3	-15	-9	-7
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	38	36	39	36	42	42	43	43	47	48	55	49
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	15	13	15	13	13	12	11	10	9	14	11	10
puute kapasiteetista	3	1	2	1	1	2	2	1	1	1	2	1
riittämätön kysyntä	16	19	21	20	24	27	28	30	35	32	40	37
muu este	5	5	3	2	4	4	1	4	3	5	5	2
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-2	-3	-10	-16	-17	-18	-21	-26	-27	-32	-32	-29
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	13	3	-21	-12	1	-5	-17	-18	-10	-19	-14	-2

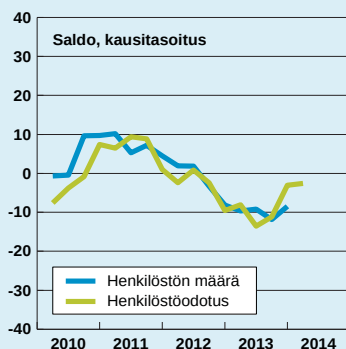
heikosta kysynnästä (lokakuussa 40 %). Työvoimapulaa oli tammikuussa 10 prosentilla vastaajista (lokakuussa 11 %).

Kannattavuuteen ei suuria muutoksia

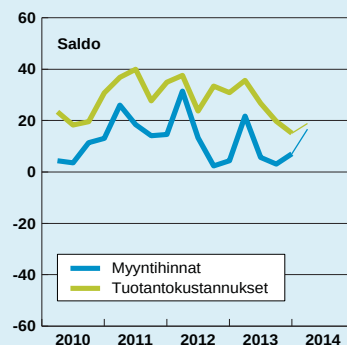
Palveluyritysten myyntihinnat pysyivät valtaosin ennallaan viime vuoden lopulla. Kustannusten nousu hidastui hieman. Alkuvuonna hintojen ennustetaan kohoavan jonkin verran, ja kustannusten nousun ennustetaan jatkuvan tasaisena.

Kannattavuus oli loka–joulukuussa lähellä edellisvuoden vastaavan ajankohdan tasoa. Myöskään lähikuukausien aikana kannattavuudessa ei tapahtune suuria muutoksia.

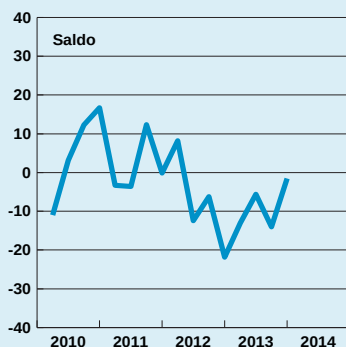
Henkilöstö ja henkilöstöodotus

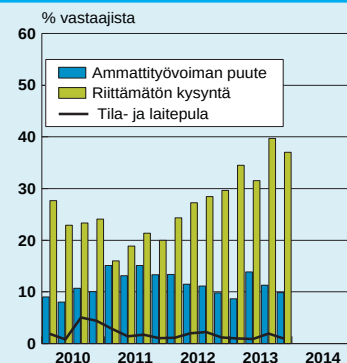
Hinnat ja kustannukset

Kannattavuus

Myyntin kasvun esteet

Elintarviketeollisuus

- Suhdanne tilanne kääntyi loppuvuonna ja vuodenvaihteessa hieman parempaan
- Kapasiteetin käyttöaste koheni, mutta jäi silti vain kohtalaiseksi
- Yleiset suhdannenäkymät lähikuukausille ovat varovaisen myönteiset (saldoluku +8)
- Tuotannon määrän ennustetaan kasvavan hieman, mutta henkilöstö vähenisi jonkin verran

Elintarviketeollisuuden suhdanneodotukset ovat kääntyneet jälleen hieman parempaan. Tuotannon kasvuo-dotukset ovat kuitenkin maltilliset, ja henkilöstön ennustetaan supistuvan.

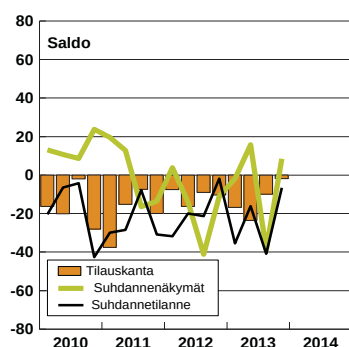
Suhdannenäkymät kohentuneet

Suhdannenäkymien saldoluku oli tammikuussa +8 (lokakuussa -38). Uusimmassa tiedustelussa 19 % vastaajista arvioi suhdanteiden paranevan lähikuukausina, ja heikennystä odotti 11 prosenttia yrityksistä.

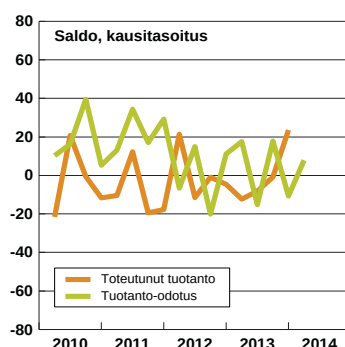
Tuotannon määrä kasvoi tiedustelun mukaan hieman loppuvuonna. Tilauskanta on lähellä tavanomaista. Tuotantokapasiteetin käyttöaste koheni, mutta jäi silti vain kohtalaiseksi. Lähikuukausien aikana tuotannon määrän arvioidaan kasvavan hieman.

Henkilöstön määrä kasvoi tiedustelun vastaajayrityksillä loppuvuonna. Odotukset lähikuukausille ovat kuitenkin varovaiset, ja työvoiman ennustetaan hieman supistuvan.

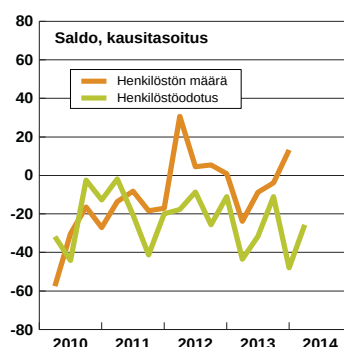
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

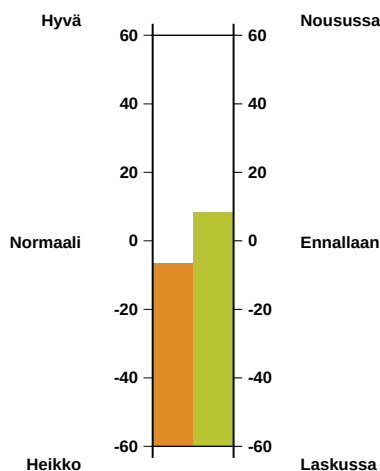

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Suhdanne tilanne

Suhdannenäkymät

Suhdanne tiedustelun päätuloksia, saldo

	2012				2013			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	11	-8	4	-10	-13	-7	1	20
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	32	-19	10	2	2	17	-12	-2
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	55	56	41	41	28	42	40	59
Tilauskanta normaaliin verrattuna	-7	-17	-8	-11	-17	-24	-9	-1
Vientitilauskanta normaaliin verrattuna	-20	-16	-19	-21	-20	-13	-28	-16
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	-8	8	1	5	9	0	12	-11
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	27	13	-6	-3	-27	-5	-17	12
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	-4	-27	-14	-41	-26	-11	-52	-24
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	31	-12	17	-7	-6	-5	-17	3
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	0	-3	-1	2	36	7	-30	2
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	46	55	75	49	43	60	54	66
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	5	0	0	0	0	0	0	2
puute kapasiteetista	2	6	4	5	3	14	5	23
riittämätön kysyntä	38	40	50	44	40	45	49	44
muu este	0	9	21	0	0	0	0	0
Suhdanne tilanne tällä hetkellä	-31	-20	-21	-2	-35	-17	-41	-7
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	3	-14	-41	-12	-2	16	-38	8

Teva-teollisuus

- Suhdannelasku jatkui myös viime vuoden lopulla
- Tilauskanta on matala ja heikko kysyntä vaivaa valtaosaa yrityksistä
- Tuotannon ennakoitaan vähenevän tuntuvasti, ja myös henkilöstö supistuisi
- Suhdannenäkymät ovat edelleen hyvin vaatimattomat, saldoluku -41

Teva-teollisuuden suhdannelasku on jatkunut. Tämänhetkistä tilannetta kuvataan selvästi tavanomaista synkemmäksi.

Odotukset yhä selvästi miinuksella

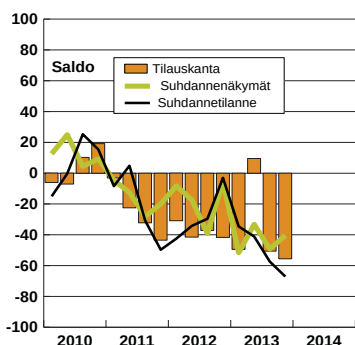
Suhdannenäkymien saldoluku oli tammikuussa -41 (lokakuussa -49). Uusimmassa tiedustelussa vain 5 % vastaajista ennusti suhdanteiden vahvistuvan lähikuukausina, kun peräti 46 % uskoi suhdannelaskuun.

Tuotannon määrä aleni hieman loppuvuonna. Lasku jäi kuitenkin

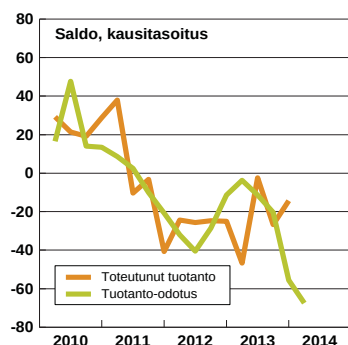
kin loivemmaksi kuin edellisessä tiedustelussa arvioitiin. Odotukset lähikuukausille ovat huomattavan heikot, ja tuotannon ennustetaan supistuvan hyvin yleisesti. Tilauskanta on selvästi alle keskimääräisen ja kapasiteetin käyttöaste kääntyi uudelleen laskuun.

Työvoiman määrä supistui hieman viime vuoden lopulla. Loivan laskun ennustetaan jatkuvan myös lähikuukausina.

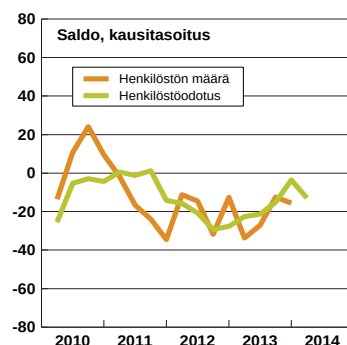
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

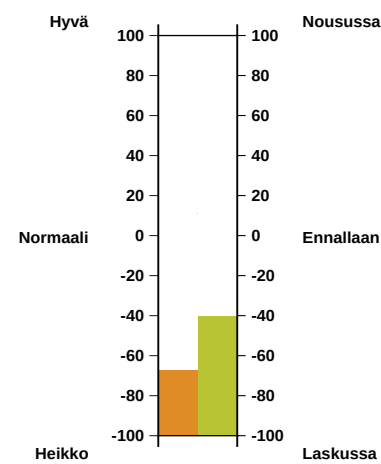

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2012				2013			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-18	-6	-35	-38	-45	23	-38	-25
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	-45	-36	-11	12	-17	-24	-54	-51
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	80	48	71	89	69	74	82	68
Tilauskanta normaaliin verrattuna	-31	-41	-37	-41	-49	9	-50	-55
Vientitilauskanta normaaliin verrattuna	-53	-61	-65	-65	-63	5	-53	-58
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	1	20	24	-19	2	9	18	-5
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-11	-2	-42	-15	-33	-13	-25	-16
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	-15	-36	-26	-25	-16	-23	-1	-17
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-52	-51	-57	-52	-62	-91	-69	-67
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	-3	-10	-32	11	-33	-96	-25	-22
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	66	59	55	52	64	64	77	73
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	0	0	9	0	2	0	0	0
puute kapasiteetista	0	0	9	0	0	0	9	0
riittämätön kysyntä	63	52	43	48	58	57	74	70
muu este	9	5	0	0	5	0	0	0
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-42	-35	-30	-3	-34	-41	-58	-67
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	-8	-18	-39	-6	-52	-34	-49	-41

Suhdannetilanne

Suhdannenäkymät

Puuteollisuus

- Suhdanteet jatkaneet kohene-
mistä, mutta tilanne vielä alle
keskimääräisen
- Tuotannon kasvu jatkui odotuksia
parempana ja hinnat vahvistuivat
loppuvuonna
- Yleiseen suhdannekuvaan ei
ennusteta muutoksia lähikuukausil-
le – saldoluku 0
- Tuotannon määrä kasvaisi vain
aavistuksen, mutta hintojen nousu
jatkuisi

Mekaanisen metsäteollisuuden suhdannetilanne jatkoi toipumista, mutta tämänhetkisiä suhdanteita kuvataan yhä hieman tavanomaista heikommiksi.

Suhdannekuva kohentui loppuvuonna - lähikuukausille ei suuria muutoksia

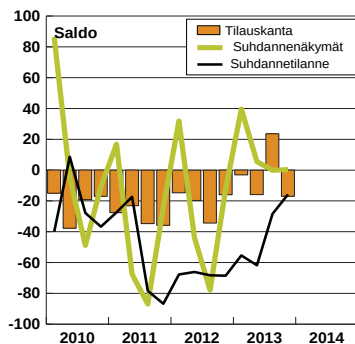
Suhdannenäkymien saldoluku oli tammikuussa tehdyssä tiedustelussa 0, kun lokakuussa mitattu lukema oli myös 0. Odotuksissa on jonkin verran hajontaa alan sisällä, sillä

nyt 16 prosenttia vastaajista odottaa suhdanteiden paranemista ja samoin 16 % niiden heikkenemistä.

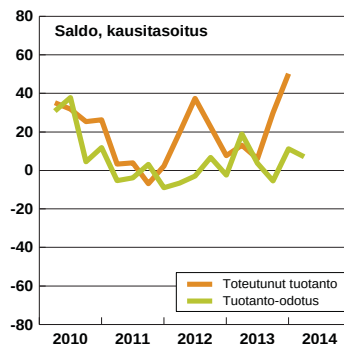
Tilausten määrä on kasvanut vähän ja tuotannon kasvu on ollut aiempia odotuksia suotuisampaa. Myyntihin-
nat ovat kohonneet ja kannattavuus on parantunut.

Lähikuukausille odotetaan loivaa tuotannon kasvua. Hintojen ja kan-
nattavuuden vahvistuminen jatkuisi. Henkilökunnan määrä pysyisi lähes ennallaan tai laskisi hieman.

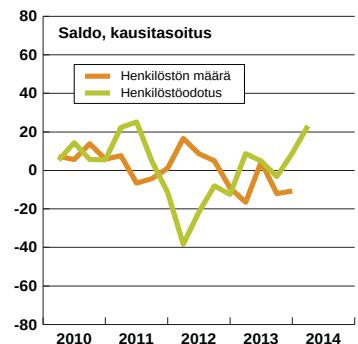
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

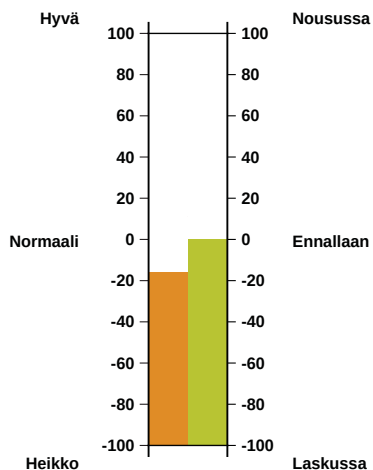

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Suhdannetilanne

Suhdannenäkymät

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2012				2013			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	25	50	19	-11	19	19	26	30
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	17	6	-21	20	23	-7	-9	12
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	64	64	59	72	80	81	71	78
Tilauskanta normaaliin verrattuna	-14	-20	-34	-16	-4	-15	23	-18
Vientitilauskanta normaaliin verrattuna	-19	-27	-40	-29	-4	10	27	-9
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	-30	1	10	16	19	6	-25	0
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	26	30	-6	-29	-8	30	-22	-32
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	16	-10	-48	12	47	-6	-34	30
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	28	37	37	60	82	77	59	63
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	-17	-17	-33	10	24	-21	-20	37
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	34	22	62	61	53	52	40	30
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	0	0	6	0	7	0	0	0
puute kapasiteetista	0	0	0	0	0	28	23	0
riittämätön kysyntä	27	22	33	31	22	19	16	30
muu este	5	0	2	23	0	3	2	3
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-67	-66	-68	-69	-55	-62	-28	-16
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	32	-43	-78	-12	39	5	0	0

Paperiteollisuus

- Suhdannetilanne vähän kohenut, mutta silti selvästi alle keskimääräisen
- Tilauskanta niukka ja kapasiteettia paljon vapaana
- Tuotannon määrässä ei tapahtunut suuria muutoksia: lähikuukausille odotetaan pientä kasvua
- Yleiset suhdannenäkymät silti varovaiset (saldoluku -9), eikä kannattavuuden paranemista odoteta

Paperiteollisuus kuvaa markkinatilanteensa parantuneen loppuvuonna hieman. Suhdannetilanne on silti keskimääräistä heikompi (saldoluku -24). Tilauskanta on matalalla ja kapasiteettia on yleisesti vajaakäytössä.

Suhdannenäkymät loivasti miinuksella

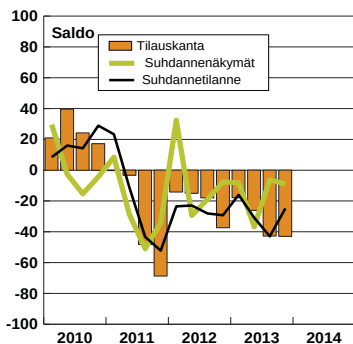
Suhdanneodotukset olivat tammikuussa lukemassa -9 (lokakuussa -6). Tammikuussa 9 prosenttia vastaajista ennusti suhdanteiden

paranevan lähikuukausina, ja 18 % arvioi tilanteen heikkenevän.

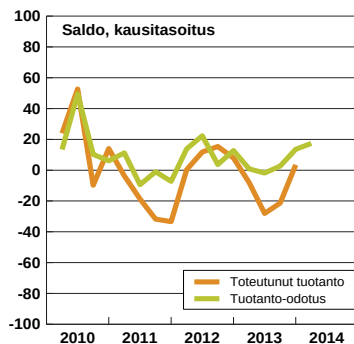
Tuotannon määrä on pysynyt melko vakaana, ja sen ennustetaan hieman kasvavan lähikuukausina.

Henkilökunnan määrä vähentyi loppuvuonna. Laskun odotetaan jatkuvan lähikuukaudet. Kannattavuuden ja myyntihintojen ennustetaan pysyvän likimain nykytasolla.

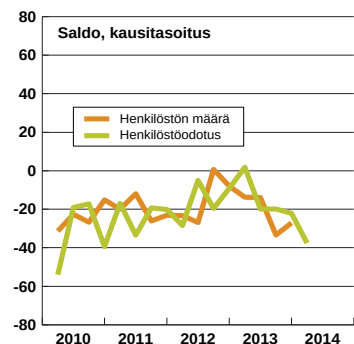
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

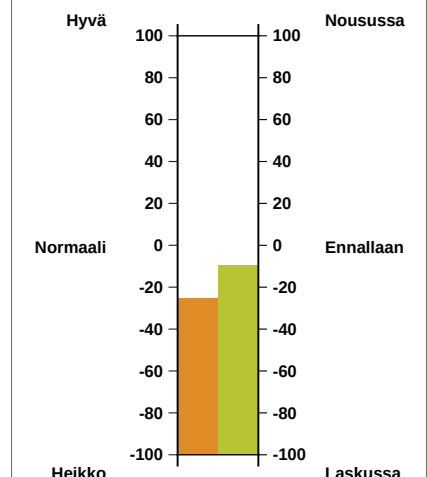

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2012				2013			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	19	22	-7	-10	16	-20	-47	-11
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	40	-14	5	-8	18	-22	10	8
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	63	70	69	59	62	66	54	62
Tilauskanta normaaliin verrattuna	-15	-15	-18	-37	-17	-27	-43	-42
Vientitilauskanta normaaliin verrattuna	-17	-13	-19	-34	-16	-27	-42	-46
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	9	27	1	0	4	23	27	20
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-23	-16	-2	-15	-14	-3	-34	-34
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	12	-18	-16	-8	-1	-21	-28	-46
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-51	-13	13	21	16	6	-6	-23
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	7	-31	-15	45	1	6	9	34
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	46	31	62	50	36	29	57	31
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	1	0	1	1	1	1	0	0
puute kapasiteetista	0	0	5	0	1	0	0	3
riittämätön kysyntä	45	31	57	49	32	27	57	28
muu este	0	0	0	0	0	1	0	0
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-23	-23	-29	-30	-16	-31	-42	-24
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	33	-29	-19	-8	-8	-37	-6	-9

Suhdannetilanne

Suhdannenäkymät

Painaminen

- Suhdanne tilanne on jatkunut merkittävän heikkona
- Kysyntä on jatkunut vaisuna ja tilauskanta on pysytellyt matalana
- Tuotantomäärät laskivat vuoden lopulla – lähikuukausina niiden odotetaan pysyvän ennallaan
- Yleiset suhdanneodotukset alkuvuodelle ovat selvästi miinusmerkkiset, saldoluku -45

Painoalan suhdanne tilanne on jatkunut huomattavan vaatimattomana, ja tuotannon supistuminen on jatkunut. Kysyntä on hyvin heikkoa ja kapasiteettia on vapaana valtaosalla yrityksistä.

Alavireinen suhdannekuva jatkuu

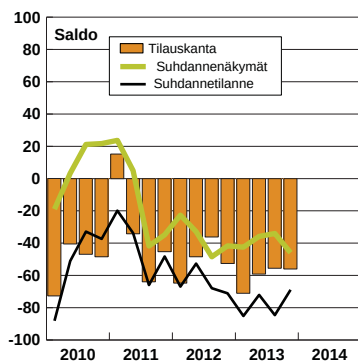
Suhdannenäkymien saldoluku oli tammikuussa -45 (lokakuussa -34). Tammikuussa 11 % toimialan vastaajista odotti suhdanteiden paranevan vuoden alkupuolella. Heikkenevää kehitystä ennusti nyt 56 prosenttia yrityksistä.

Tuotannon määrä laski vuoden lopulla. Lähikuukausina sen odotetaan pysyvän ennallaan.

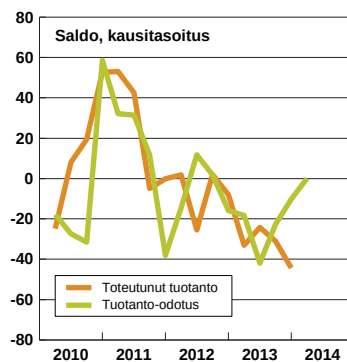
Tilauskanta on jo useamman vuoden ajan ollut merkittävästi alle keskimääräisen. Kolme neljäsosaa yrityksistä kuvaa kysyntää heikoksi.

Henkilökunnan määrän arvioidaan jatkavan laskua lähikuukaudet. Myyntihinnat alenevat edelleen ja kannattavuus huononee.

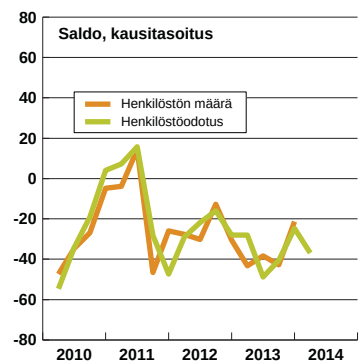
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

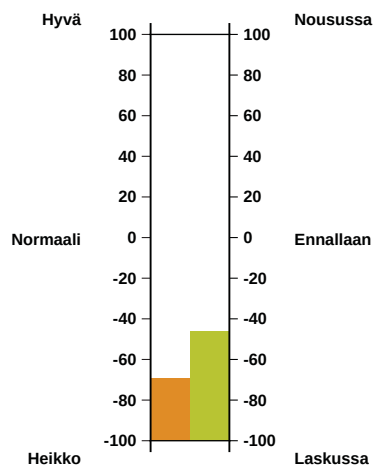

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Suhdanne tilanne

Suhdannenäkymät

Suhdanne tiedustelun päätuloksia, saldo

	2012				2013			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-12	-28	18	-7	-49	-30	-9	-45
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	17	7	-25	-29	-37	-15	-21	-11
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	28	35	43	37	36	49	24	30
Tilauskanta normaaliin verrattuna	-65	-49	-36	-52	-71	-59	-56	-57
Vientitilauskanta normaaliin verrattuna	-49	-51	-72	-62	-71	-70	-68	-63
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	-26	-17	-19	-28	-25	-39	-28	-30
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-23	-21	-28	-26	-37	-32	-57	-14
Henkilökunta-odotus seuraavalle 3 kk:lle	-14	-19	-30	-28	-41	-45	-26	-36
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-9	-37	-27	-34	-61	-35	-57	-49
Vientio-dotus seuraavalle 3 kk:lle	2	-38	-42	-39	-63	-52	-47	-36
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	86	91	89	70	90	88	98	77
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	1	10	11	6	8	0	9	10
puute kapasiteetista	2	1	0	0	2	5	4	0
riittämätön kysyntä	83	85	81	67	81	84	85	75
muu este	8	7	8	19	10	7	20	10
Suhdanne tilanne tällä hetkellä	-66	-52	-67	-71	-85	-73	-85	-69
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	-23	-32	-49	-41	-43	-36	-34	-45

Kemianteollisuus

- Suhdannetilanne pysynyt melko vakaana
- Tuotanto kasvoi hieman, mutta odotukset alkuvuodelle melko varovaiset
- Tilauskanta ja kapasiteetin käyttöaste ovat hieman heikentyneet
- Suhdanteiden arvioidaan heikenevän loivasti vuoden alkupuoliskolla: saldoluku -9

Kemianteollisuuden suhdanteissa ei tapahtunut loppuvuonna merkittäviä muutoksia. Tammikuun tiedustelussa suhdannekuva luonnehdittiin lähes keskimääräiseksi.

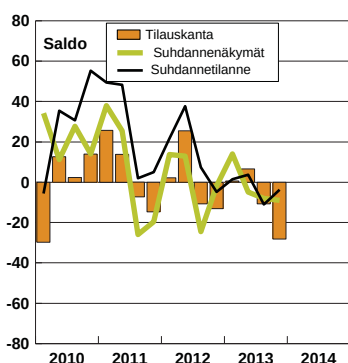
Suhdanteet hienoisessa laskussa

Suhdannenäkymät ovat pysyneet lähes ennallaan. Saldoluku oli tammikuussa -9 (lokakuussa -8). Vakaata suhdannekehitystä ennusti 65 prosenttia vastaajista. Tilanteen paranemista odotti puolestaan 13 % ja heikkenemistä 22 % yrityksistä.

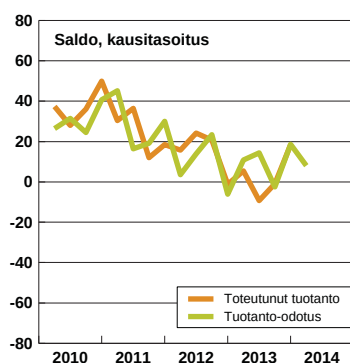
Tuotannon määrä kohosi jonkin verran loka-joulukuussa. Lähikuukausina sen ennustetaan kasvavan aavistuksen.

Tilauskannan kuvataan kutistuneen vähän keskimääräistä heikommaksi. Tuotantokapasiteetin käyttöaste on jonkin verran laskenut. Myyntihinnot alenivat ja kannattavuus heikkeni loppuvuonna. Työvoimassa ei tapahtunut loppuvuonna juurikaan muutoksia, mutta lähikuukausina sen odotetaan vähenevän.

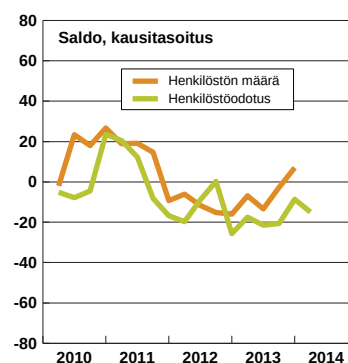
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

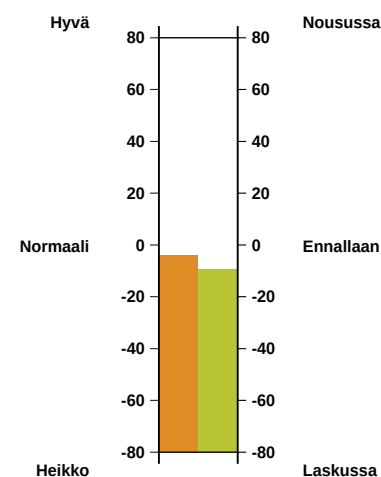

Suhdantetiedustelun päätuloksia, saldo

	2012				2013			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	26	27	23	-16	18	-7	1	2
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	26	23	-18	4	29	-3	3	2
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	85	87	73	59	71	72	60	54
Tilauskanta normaaliin verrattuna	2	26	-11	-13	0	6	-11	-28
Vientitilauskanta normaaliin verrattuna	1	19	-6	-7	3	4	5	-16
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	4	27	-1	10	3	-5	-11	5
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-4	1	-22	-29	-1	-2	-10	-6
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	-2	5	-36	-24	-12	-14	-22	-23
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	22	48	27	28	36	35	40	42
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	28	53	32	37	50	17	12	16
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	22	44	51	58	47	47	49	48
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	8	1	3	0	8	0	5	1
puute kapasiteetista	5	28	22	23	23	18	14	4
riittämätön kysyntä	14	14	25	33	22	27	29	43
muu este	0	0	0	0	0	0	0	0
Suhdannetilanne tällä hetkellä	21	38	8	-4	1	3	-12	-3
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	14	13	-25	-2	14	-5	-8	-9

Suhdannetilanne

Suhdannenäkymät

Rakennustuoteteollisuus

- Suhdannetilanne edelleen selvästi keskimääräistä heikompi
- Tilauskanta paljon alle tavanomaisen ja kapasiteettia vapaana yleisesti
- Suhdanneodotukset vuoden alkupuoliskolle ovat pysyneet varsin vaatimattomina, saldoluku -29
- Tuotannon ei ennusteta kasvavan lähikuukausien aikana

Rakennustuoteteollisuus arvioi suhdannetilanteensa pysyneen myös loppuvuonna ja vuodenvaihteessa keskimääräistä heikompana.

Edelleen vaisut odotukset

Suhdanneodotukset ovat kokonaisuutena varsin vaisut. Lähikuukausien suhdannenäkymien saldoluku oli tammikuussa -29, kun lukema oli lokakuussa -42.

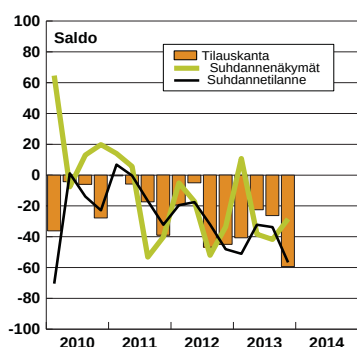
Paranevia suhdanteita odotti nyt vain 6 % vastaajista, ja 35 % ennusti tilanteen kääntyvän heikompaan alkuvuonna.

Tilauskanta on normaalia niukempi, ja puolella toimialan yrityksistä on vapaata kapasiteettia.

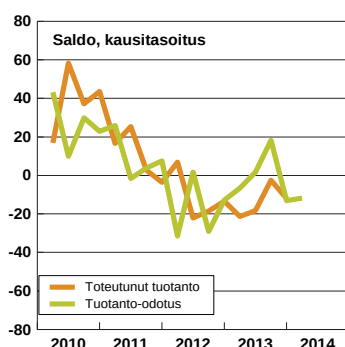
Myyntihinnat laskivat loppuvuonna, mutta odotukset lähikuukausille ovat hieman paremmat.

Tuotantomäärät alenivat loka-joulukuussa, eikä lähikuukausillekaan ennusteta kasvua. Henkilökunnan vähentyminen on jatkunut, mutta ensimmäisellä neljänneksellä työvoiman määrän arvioidaan pysyvän ennallaan.

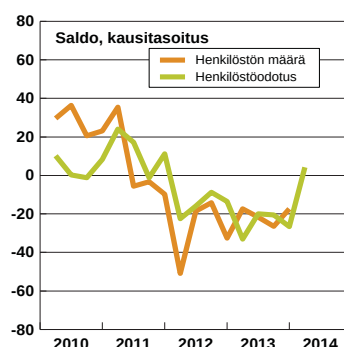
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

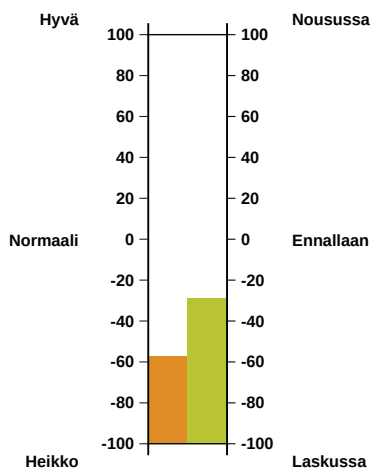

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Suhdannetilanne

Suhdannenäkymät

Suhdantietiedustelun päätuloksia, saldo

	2012				2013			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	2	-2	-11	-36	-24	-3	6	-35
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	47	-27	-51	-14	52	21	-53	-20
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	77	77	54	55	56	59	55	50
Tilauskanta normaaliin verrattuna	-19	-5	-46	-45	-40	-22	-26	-59
Vientitilauskanta normaaliin verrattuna	-34	-42	-44	-47	-51	-26	-51	-44
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	2	10	22	18	0	14	-1	-17
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-55	15	-17	-55	-28	14	-26	-42
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	13	-12	-37	-34	11	-22	-53	4
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-2	41	25	-37	-31	-3	-3	-16
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	23	4	-15	26	40	-8	-50	10
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	42	41	49	58	55	48	52	50
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	2	5	4	6	1	4	2	2
puute kapasiteetista	2	0	0	5	0	4	10	0
riittämätön kysyntä	41	27	44	53	54	41	40	48
muu este	0	0	0	0	0	0	1	0
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-19	-18	-33	-48	-51	-33	-33	-57
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	-6	-17	-52	-33	11	-38	-42	-29

Teknologiaateollisuus

- Suhdanteen tilannetta kuvataan varsin vaatimattomaksi, vaikka vaihtelu alan sisällä on suurta
- Tilauskanta on selvästi alle keskimääräisen ja kapasiteetti on yleisesti vajaakäytössä
- Lähikuukausien aikana odotetaan vain hyvin pientä tuotannon kasvua
- Yleiset suhdannenäkymät vähän miinuksella (saldoluku -9)

Teknologiaateollisuuden suhdannetilanne on edelleen melko vaatimaton. Tammikuussa hieman alle puolet vastaajista luonnehti tilannetta normaalia huonommaksi.

Suhdanneodotuksissa paljon vaihtelua yritysten välillä

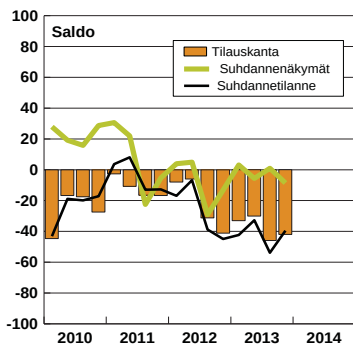
Yleiset suhdanneodotukset ovat edelleen varovaiset. Suhdannenäkymien saldoluku oli tammikuussa -9 (lokakuussa +1). Vaihtelu toimialan sisällä on melko suurta: nyt 15 % yrityksistä ennustaa paranemista ja 24 % heikkenemistä.

Tilauskanta on yleisesti niukka ja kapasiteettia on vajaakäytössä noin puolella vastaajista.

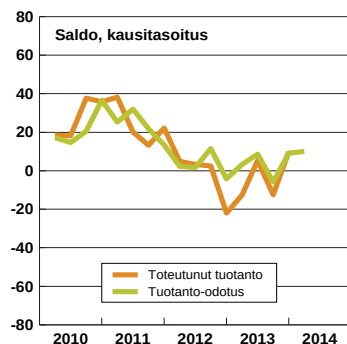
Tuotannon ennustetaan kasvavan aavistuksen lähikuukausina. Toiselle neljännekselle on hieman vahvempia kasvuodotuksia.

Myyntihinnat ovat loivassa laskussa, mutta kannattavuuden odotetaan pysyvän lähes ennallaan. Henkilökunnan määrä oli loppuvuonna melko vakaa. Myöskään lähikuukausina henkilöstöön ei ennusteta suuria muutoksia.

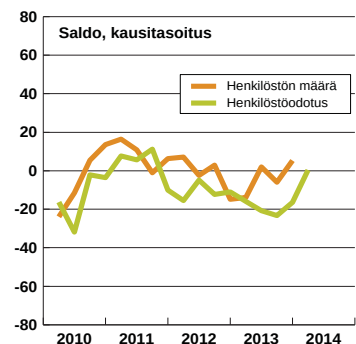
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

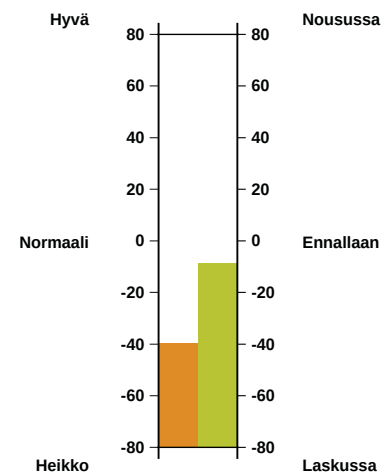

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2012				2013			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	6	20	-5	-30	-13	25	-22	1
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	22	10	-17	-9	32	-7	-5	-2
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	67	74	42	52	52	62	43	48
Tilauskanta normaaliin verrattuna	-8	-5	-32	-41	-33	-30	-46	-41
Vientitilauskanta normaaliin verrattuna	-28	-16	-32	-35	-28	-33	-44	-36
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	-3	7	2	4	-7	-4	13	4
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	9	5	0	-23	-13	10	-8	-4
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	6	-10	-22	-17	-9	-23	-30	1
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	3	-11	14	-11	-32	-12	-18	16
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	18	6	-21	14	22	15	0	42
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	44	52	51	49	65	54	58	60
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	14	12	4	1	4	4	2	3
puute kapasiteetista	1	3	2	0	1	2	2	1
riittämätön kysyntä	30	38	46	47	57	45	50	50
muu este	0	2	1	1	2	2	5	5
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-17	-7	-39	-45	-43	-33	-53	-40
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	3	4	-29	-13	3	-5	1	-9

Suhdannetilanne

Suhdannenäkymät

Kauppa

- Suhdanteet jatkuneet heikkoina vuodenvaihteessa
- Myynti ei ole kasvanut ja kannattavuus on jäänyt edellisvuodesta
- Myynnin arvioidaan kehittyvän lähikuukausina edelleen vaisusti
- Suhdanneodotukset hieman toipuneet, mutta yhä miinuksella (saldoluku -9)

Kaupan alan yritykset kuvaavat suhdannetilanteensa pysyneen selvästi tavanomaista heikompana koko viime vuoden loppupuolen. Odotukset lähitulevaisuuteen ovat edelleen varovaiset, vaikka suhdanteiden heikkenemistä odottavia yrityksiä on aiempaa vähemmän.

Suhdannenäkymät yhä varovaiset

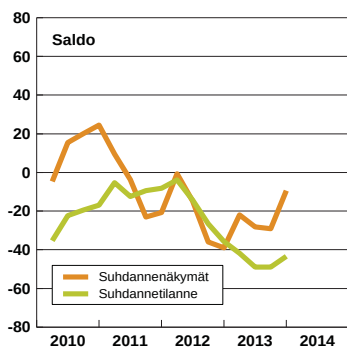
Suhdannenäkymien saldoluku oli tammikuussa -9, kun se oli loka-kuussa -29. Tammikuun tiedustelussa 12 % yrityksistä odotti paranevia

suhdanteita, kun taas 21 % ennusti niiden kohenevan.

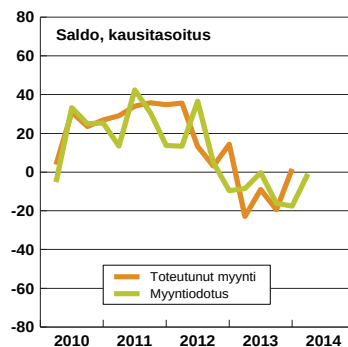
Myynnin määrä pysyi vastaajayrityksillä likimain ennallaan, eikä sen odoteta juuri muuttuvan lähikuukausina. Henkilöstö väheni hieman, ja loivan laskun odotetaan jatkuvan.

Kysyntä on heikkoa lähes puolella vastaajista eikä työvoimapolua juuri esiinny. Kannattavuus on matalampi kuin vuosi sitten, ja sen arvioidaan heikkenevän edelleen jonkin verran.

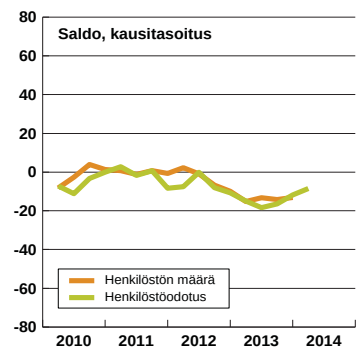
Suhdanteet

Myynti ja myyntiodotus

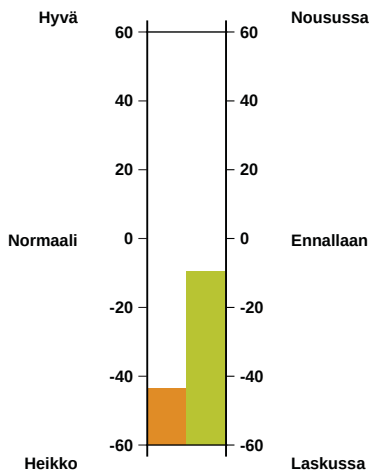

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Suhdannetilanne

Suhdannenäkymät

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2012				2013			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myynnin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	36	13	3	15	-23	-9	-19	2
Myyntiodotus seuraavalle 3 kk:lle	37	5	-9	-8	0	-17	-17	-1
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	3	7	-12	-13	-14	-5	-21	-16
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	11	-14	-15	-16	-6	-24	-16	-9
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	30	34	44	36	45	56	58	46
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	10	5	6	3	2	6	3	1
puute kapasiteetista	4	2	3	2	2	3	2	3
riittämätön kysyntä	14	26	33	30	40	45	52	42
muu este	4	4	2	2	1	3	1	1
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-4	-14	-27	-35	-41	-48	-49	-44
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	-1	-15	-35	-39	-22	-29	-29	-9

Matkailu- ja ravintolapalvelut

- Suhdannetilanne pysynyt jonkin verran alle keskimääräisessä
- Myynti väheni – lähikuukausille ei odoteta muutoksia
- Henkilöstön määrän odotetaan laskevan loivasti
- Suhdannenäkymät vähän parantuneet, mutta silti melko varovaiset (saldoluku -10)

Matkailu- ja ravintola-alan yritykset kuvaavat tämänhetkisiä suhdanteita jonkin verran normaalia heikommiksi. Tilanteessa ei kuitenkaan ole tapahtunut suuria muutoksia viime vuoden aikana.

Suhdanteiden ennustetaan heikkenevän loivasti

Suhdanneodotukset ovat aavistuksen aiempaa valoisammat, mutta tilanteen odotetaan yhä hieman heikkenevän lähikuukausina.

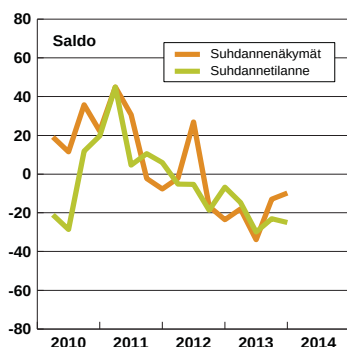
Suhdannenäkymien saldoluku oli tammikuussa -10 (lokakuussa -12).

Suhdanteiden paranemista odotti 10 % ja niiden heikkenemistä 20 % yrityksistä.

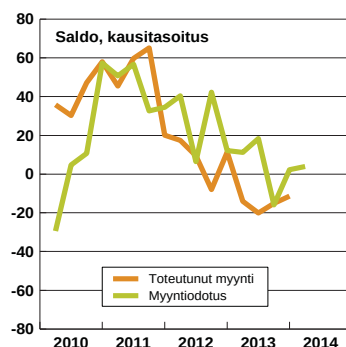
Myynti supistui hieman loppuvuonna, ja sen kehitys oli odotuksia heikompaa. Seuraavan kolmen kuukauden aikana myynnin ennustetaan pysyvän vakaana. Kannattavuus on hieman vuoden takaista heikempi, mutta lähiaikoina siihen ei odoteta muutoksia.

Henkilökunnan määrä pysyi loppuvuonna ennallaan, mutta alkukeväänä sen arvioidaan hieman laskevan.

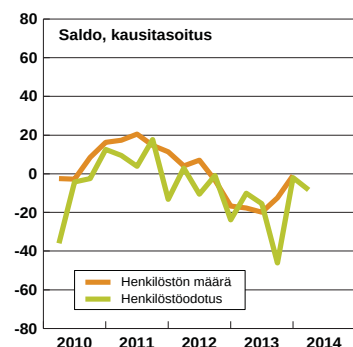
Suhdanteet

Myynti ja myyntiodotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

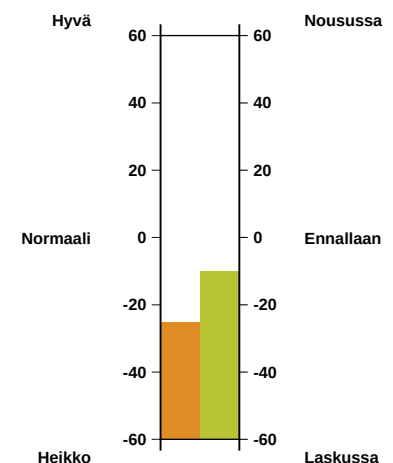

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2012				2013			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myyntin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	23	6	-8	14	-9	-24	-17	-1
Myyntiodotus seuraavalle 3 kk:lle	2	47	16	5	11	-11	4	-2
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	2	15	-3	-23	-20	-10	-12	-7
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	11	-2	-34	-17	8	-49	-12	-14
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	65	53	59	54	52	70	54	58
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	20	16	12	14	14	0	9	10
puute kapasiteetista	1	0	5	3	0	0	0	1
riittämätön kysyntä	55	50	54	51	51	70	40	51
muu este	1	2	1	0	0	35	9	1
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-5	-5	-19	-7	-15	-30	-24	-26
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	-2	27	-16	-24	-18	-34	-12	-10

Suhdannetilanne

Suhdannenäkymät

Liikenne

- Suhdanne tilanne on yhä alle keskimääräisen, vaikka se koheni-kin hieman loppuvuonna
- Myynti pysyi melko vakaana, eikä sen odoteta juuri muuttuvan
- Myös kannattavuus pysynee entisellään
- Suhdanneodotukset aiempaa paremmat (saldoluku +13)

Liikennealan yritykset kuvaavat suhdannettaan edelleen selvästi normaalia heikommaksi, vaikka viime vuoden jälkipuolella kehitys onkin ollut varovaisen myönteistä.

Tilanne heikko – näkymät aiempaa optimistisemmat

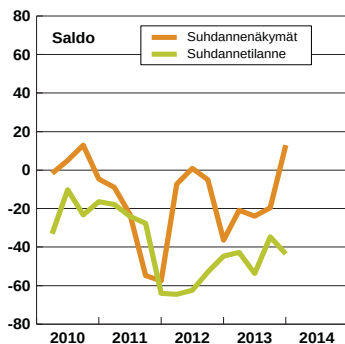
Suhdannenäkymät ovat jonkin verran aiempaa paremmat, ja yleisen suhdannetilanteen ennustetaan kohe-nevan vähän.

Suhdannenäkymien saldoluku oli tammikuussa +13 (lokakuussa -20).

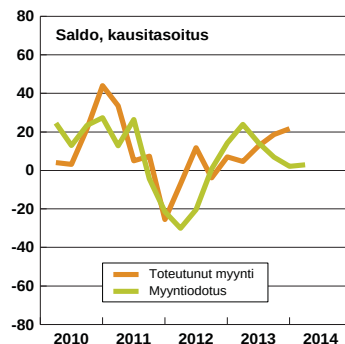
Tilanteen paranemista odottaa 24 % toimialasta ja 11 % ennustaa synk-kenevää kehitystä. Myynti kasvoi syksyllä jonkin verran, mutta siihen ei odoteta suuria muutoksia lähiai-koina.

Henkilökunta kasvoi aavistuksen viime vuoden lopulla. Sen odote-taan kuitenkin supistuvan hieman lähikuukausina. Kannattavuuden ei arvioida muuttuvan merkittävästi lähiaikoina.

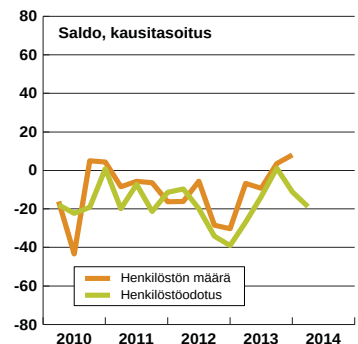
Suhdanteet

Myynti ja myyntiodotus

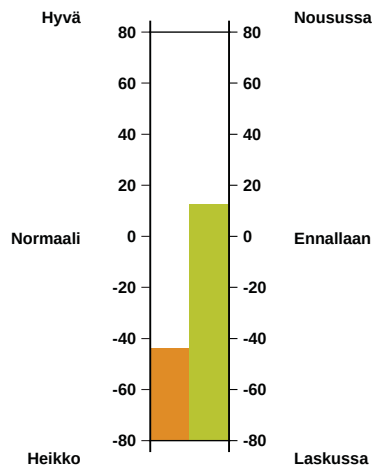

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Suhdannetilanne

Suhdannenäkymät

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2012				2013			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myyntin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-7	23	-7	-6	4	29	11	10
Myyntiodotus seuraavalle 3 kk:lle	-15	3	19	10	19	8	8	-10
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-14	4	-30	-43	-3	4	0	-8
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	-8	-30	-47	-36	2	6	-21	-28
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	68	39	34	42	48	48	76	56
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	8	8	1	1	7	7	7	4
puute kapasiteetista	1	4	1	1	1	0	2	0
riittämätön kysyntä	53	27	32	41	34	36	65	44
muu este	13	3	0	0	5	8	8	5
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-65	-62	-53	-45	-43	-54	-35	-44
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	-7	1	-5	-37	-21	-24	-20	13

Rahoitus ja vakuutus

- Suhdannetilanne hieman alle keskimääräisen
- Myynnin kasvu jäi melko hitaaksi, ja samankaltaisen kehityksen odotetaan jatkuvan
- Kannattavuuden odotetaan paranevan hieman
- Suhdannenäkymät vähän miinuksella, saldoluku -19

Rahoitus- ja vakuutusalan yritykset kuvaavat tämänhetkistä suhdannetilannettaan hieman tavanomaista vaisummaksi.

Näkymät pysytelleet melko varovaisina

Suhdannenäkymät ovat edellisen tiedustelun tapaan melko varovaiset, ja tilanteen ennustetaan heikkenevän hieman.

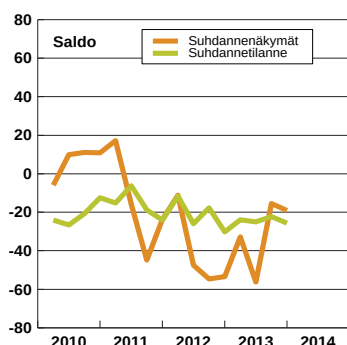
Suhdannenäkymien saldoluku oli tammikuussa -19 (lokakuussa -16). Tammikuussa 7 % vastaajista ennus-

ti suhdanteiden paranevan ja 26 % odotti niiden heikkenemistä.

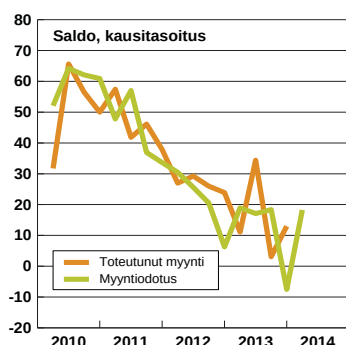
Myynnin kasvu jäi loka-joulukuussa melko hitaaksi. Ensimmäiselle neljännekselle odotetaan myös hidasta kasvua, kun taas kasvunäkymät loppukevääälle ovat hieman vahvemmat. Kannattavuuden ennustetaan paranevan aavistuksen.

Henkilökunta on vähentynyt hieman. Lähikuukausina sen odotetaan pysyvän likimän ennallaan.

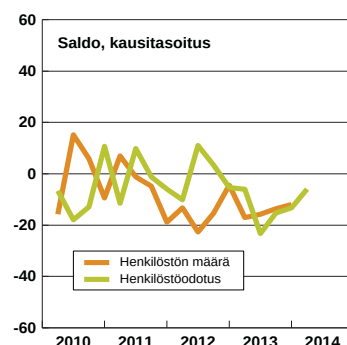
Suhdanteet

Myynti ja myyntiodotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

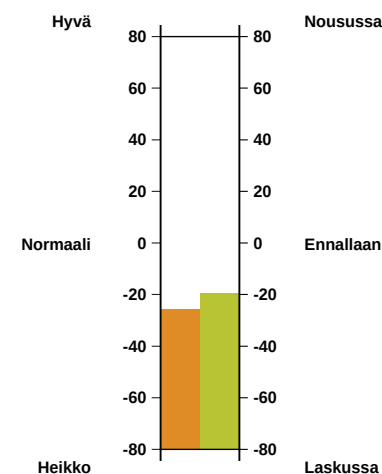

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2012				2013			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myynnin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	27	29	26	24	12	34	3	13
Myyntiodotus seuraavalle 3 kk:lle	25	21	6	19	17	19	-7	18
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-12	-15	-15	-13	-15	-11	-14	-18
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	14	7	-6	-13	-18	-12	-16	-12
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	34	52	18	56	50	40	48	31
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	18	5	4	15	4	5	5	3
puute kapasiteetista	0	0	0	0	0	0	0	0
riittämätön kysyntä	5	24	10	20	44	30	41	27
muu este	13	20	2	28	1	2	26	1
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-12	-25	-17	-30	-23	-25	-22	-26
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	-11	-47	-55	-53	-33	-56	-16	-19

Suhdannetilanne

Suhdannenäkymät

Tieto- ja viestintäpalvelut

- Suhdanne tilanne pysynyt ennallaan vähän normaalitason alapuolella
- Myynnin kasvu nopeutui hieman loppuvuonna
- Yleiset suhdanneodotukset ovat vakaat myönteiset (saldoluku +10)
- Myynnin kasvun ennustetaan jatkuvan ja myös henkilöstöä ollaan lisäämässä

Tieto- ja viestintäpalveluyritysten suhdannetilanteesta ei ole tapahtunut suuria muutoksia. Tilanteen on jo pitkään arvioitu olevan hieman normaalia heikommalla tasolla.

Vakaan hyvät odotukset

Odotukset lähitulevaisuudesta ovat yleisesti myönteiset, ja suhdannekuvan odotetaan vahvistuvan jonkin verran.

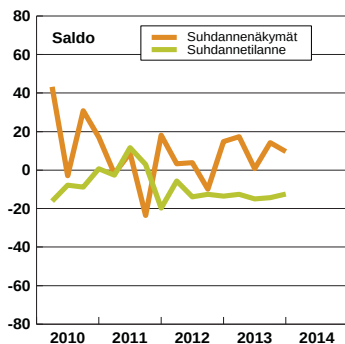
Suhdannenäkymien saldoluku oli tammikuussa +10 (lokakuussa +15). Positiivista kehitystä odotti nyt 18

prosenttia ja laskusuuntaa 8 % vastaajayrityksistä.

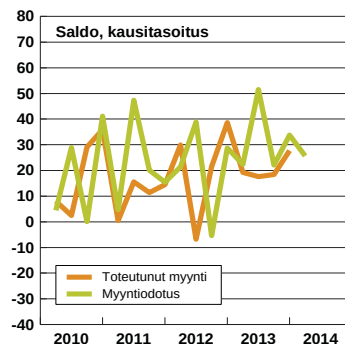
Myynnin kasvu jatkui kohtalaisena vuoden lopulla, ja melko tasaisen myynnin kasvun odotetaan jatkuvan kuluvan vuoden alkupuolella. Kannattavuus on kehittynyt melko hyvin, ja myös odotukset kuluvalla vuodelle ovat myönteiset.

Henkilökunnan määrä on kasvanut hieman, ja työvoimaa suunnitellaan palkattavan lisää. Noin joka kuudes yritys kärsii rekrytointivaikeuksista.

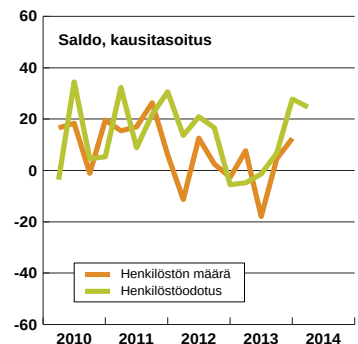
Suhdanteet

Myynti ja myyntiodotus

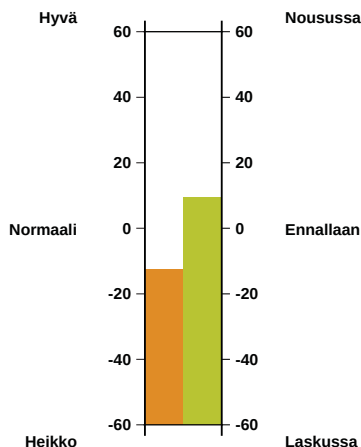

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Suhdanne tilanne

Suhdannenäkymät

Suhdanne tiedustelun päätuloksia, saldo

	2012				2013			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myynnin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	30	-7	22	39	19	18	18	28
Myyntiodotus seuraavalle 3 kk:lle	39	-6	28	23	51	22	34	26
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-9	19	2	-10	10	-12	6	3
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	31	10	-12	-8	10	3	24	21
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	51	41	55	52	44	30	49	51
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	10	11	12	13	8	5	15	17
puute kapasiteetista	0	0	0	0	0	0	0	0
riittämätön kysyntä	39	27	42	39	36	21	36	34
muu este	2	2	1	1	8	2	1	1
Suhdanne tilanne tällä hetkellä	-6	-14	-13	-14	-12	-15	-14	-12
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	3	3	-10	15	17	1	15	10

Kiinteistöpalvelut

- Suhdanneltilanne jatkunut jonkin verran alle keskimääräisenä
- Myyntiodotukset lähikuukausille varovaiset
- Yleisissä näkymissä käänne parempaan (saldoluku +11): arviot kannattavuudesta melko myönteiset

Kiinteistö- ja siivouspalvelualan yritysten tämänhetkinen suhdannetilanne on jonkin verran tavanomaista heikompi.

Näkymissä käänne parempaan

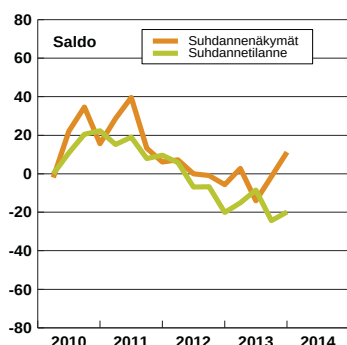
Näykymät ovat kuitenkin kohentuneet loppusyksyn ja alkutalven aikana, ja yleisen suhdannetilanteen ennustetaan jonkin verran vahvistuvan lähikuukausina.

Suhdannenäkymien saldoluku oli tammikuussa +11 (lokakuussa -2). Paranomista odotti 18 prosenttia

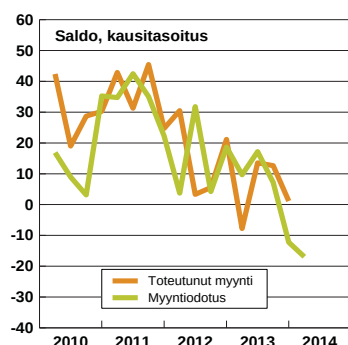
alasta, ja 7 % ennakoi heikkenemistä. Myynnin määrä kasvoi jonkin verran loka-joulukuussa. Odotukset alkuvuodelle ovat varovaiset, ja myynnin arvioidaan supistuvan. Toiselle neljännekselle ennustetaan myönteisempää myyntikehitystä.

Kannattavuuden arvioidaan paranevan kuluvana vuonna. Henkilökunnan määrässä ei odoteta tapahtuvan suuria muutoksia. Noin kolmasosa yrityksistä kokee rekrytointivaikeuksia.

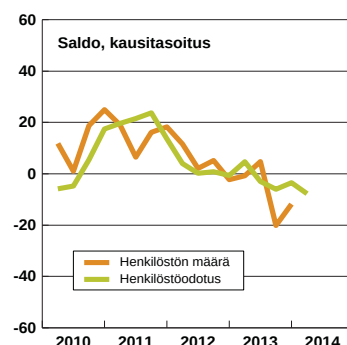
Suhdanteet

Myynti ja myyntiodotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

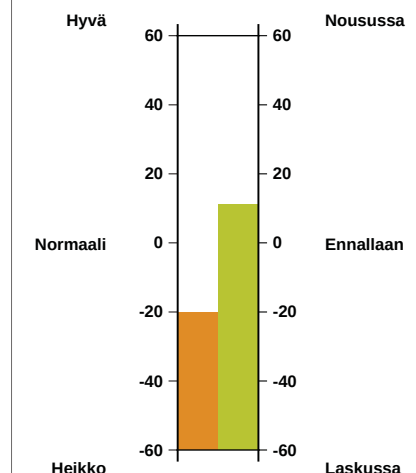

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2012				2013			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myyntin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	30	3	6	22	-8	13	12	2
Myyntiodotus seuraavalle 3 kk:lle	32	5	19	9	17	8	-12	-17
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	11	9	1	2	1	10	-27	-6
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	9	-3	0	4	5	-11	-3	-8
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	36	32	38	42	29	37	43	48
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	26	26	32	27	17	32	32	35
puute kapasiteetista	0	0	2	0	3	0	4	0
riittämätön kysyntä	10	11	8	17	10	6	10	12
muu este	0	0	2	0	0	0	2	0
Suhdanneltilanne tällä hetkellä	6	-7	-7	-20	-16	-9	-25	-20
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	7	0	-1	-5	2	-15	-2	11

Suhdanneltilanne

Suhdannenäkymät

Muut palvelut

- Suhdannetilanne oli tammikuussa hieman normaalia vaisumpi
- Suhdanteiden odotetaan pysyvän lähikuukaudet melko vakaina (saldoluku -3)
- Myynti jatkaa loivassa nousussa

Muiden palvelualojen suhdanteet kääntyivät loppuvuonna aavistuksen parempaan, mutta suhdannetilanne oli tammikuussa vähän normaalia heikompi (saldoluku -14). Muihin palvelualoihin luetaan Suhdannebarometrissa muun muassa opetus-, sosiaali- ja terveystoimet.

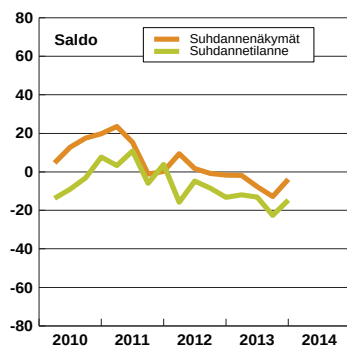
Suhdanteet lievässä laskussa

Suhdanteiden odotetaan pysyvän melkein ennallaan lähikuukaudet. Suhdannenäkymien saldoluku oli tammikuussa -3 (lokakuussa -13).

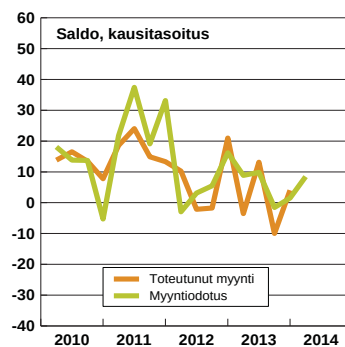
Tilanteen odotetaan paranevan 8 % alan vastaajista, ja heikennystä enustaa 11 %.

Myyntiin kuvataan kasvaneen aavistuksen loka-joulukuussa. Alkuvuoden aikana myynti jatkaa hyvin loivassa nousussa. Henkilökunnan määrä pysyi myös entisellään, mutta 18 % vastaajista kokee vaikeuksia rekrytoinnissa. Kannattavuuden odotetaan laskevan hieman.

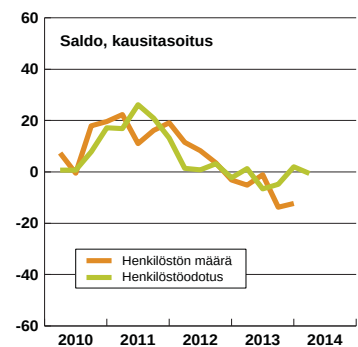
Suhdanteet

Myynti ja myyntiodotus

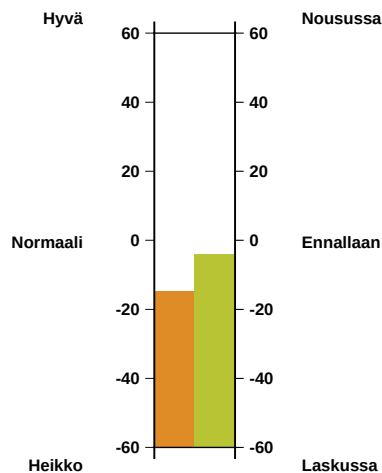

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Suhdannetilanne

Suhdannenäkymät

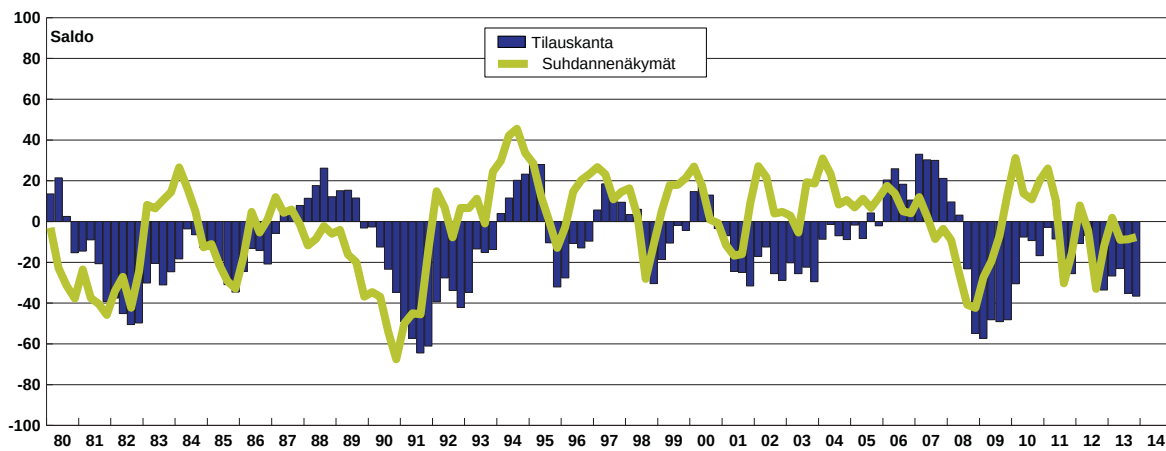

Suhdannebarometrin päätuloksia, saldo

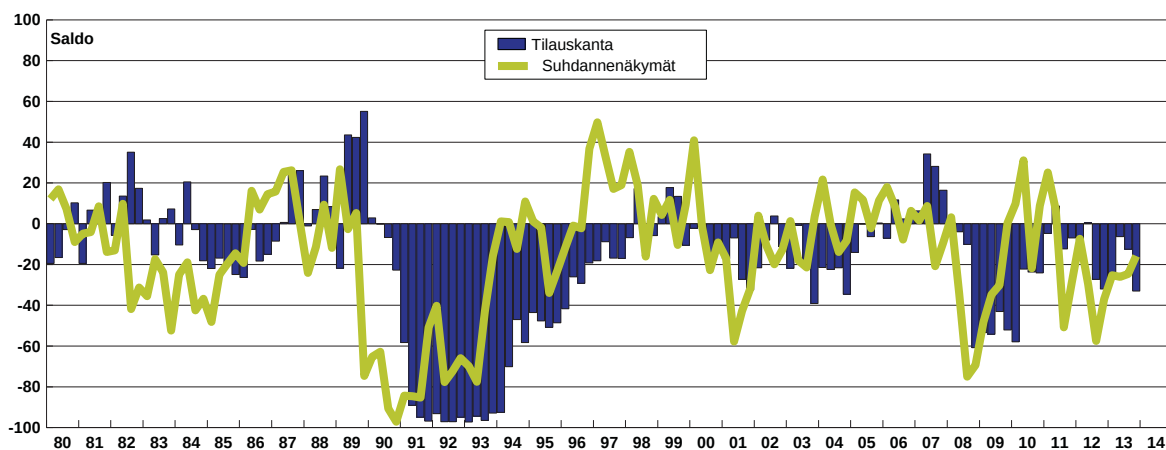
	2012				2013			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myyntin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	10	-3	-2	21	-4	13	-10	5
Myyntiodotus seuraavalle 3 kk:lle	3	6	17	9	10	-1	1	8
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	12	13	1	-5	-5	5	-17	-14
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	8	1	-6	-2	-1	-6	0	-3
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	32	46	42	37	44	49	45	50
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	19	20	22	18	17	33	22	18
puute kapasiteetista	0	3	3	1	1	0	3	1
riittämätön kysyntä	14	25	21	20	25	16	21	33
muu este	1	0	1	3	4	2	5	3
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-15	-4	-9	-13	-12	-14	-23	-14
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	9	2	0	-1	-2	-7	-13	-3

Pitkiä aikasarjoja

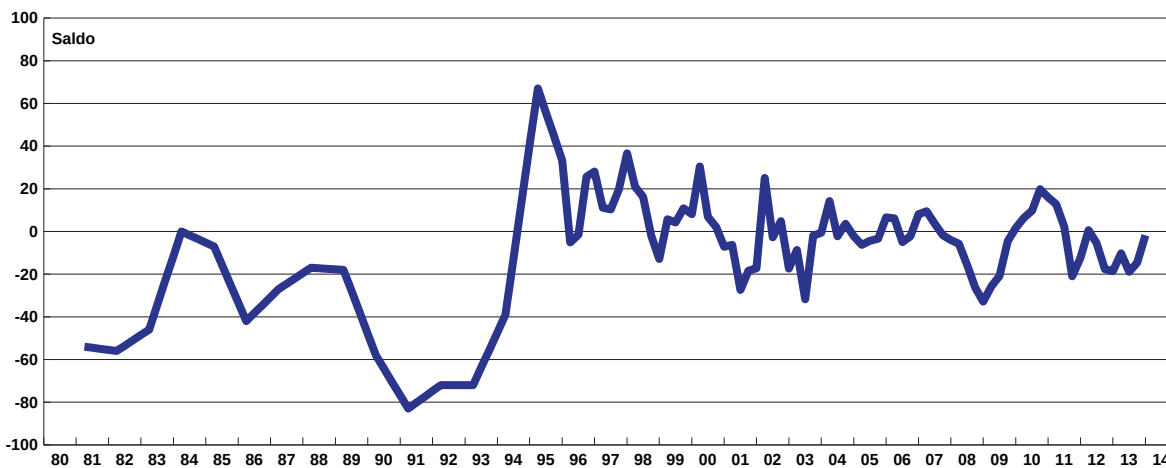
Teollisuuden suhdannenäkymät ja tilauskanta

Rakentamisen suhdannenäkymät ja tilauskanta

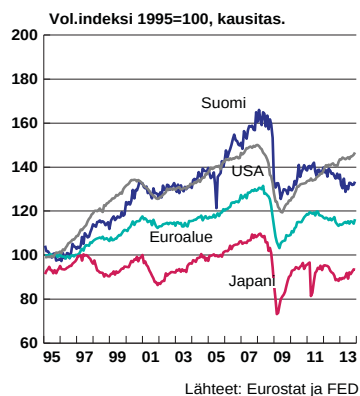

Palvelujen suhdannenäkymät

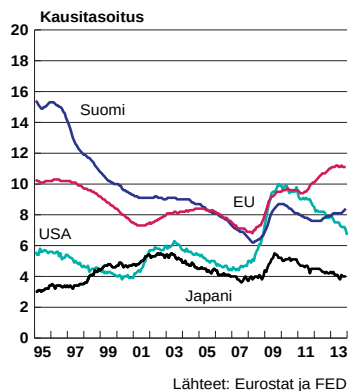

Taustatietoa taloudesta

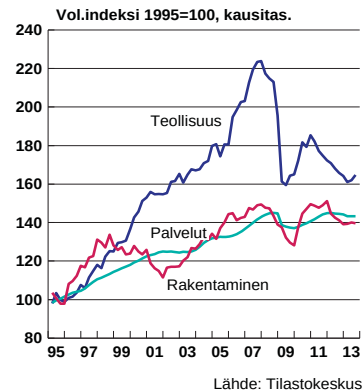
Teollisuustuotannon kehitys

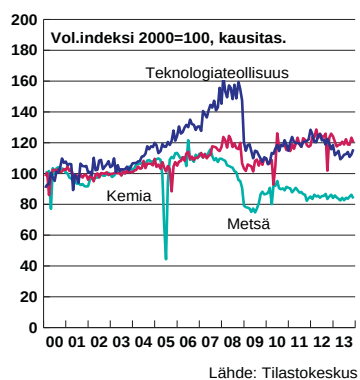
Työttömyysaste, %

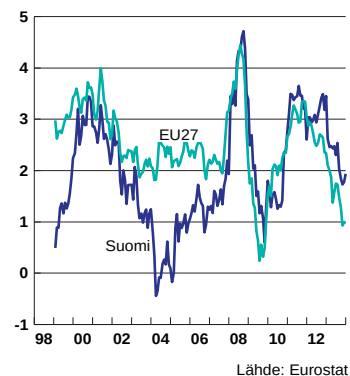
Kokonaistuotanto pääelinkeinoittain

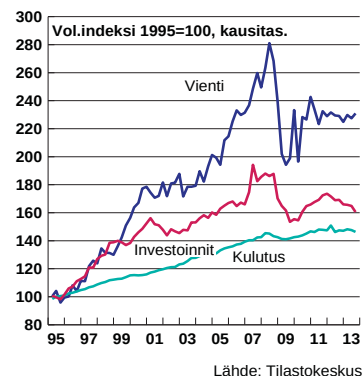
Teollisuustuotanto

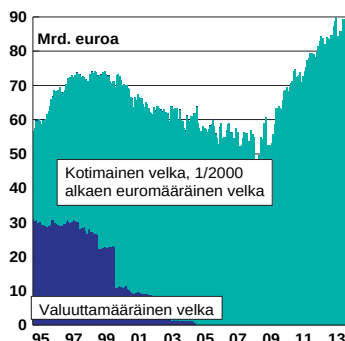
Inflaatio, %

Kysynnän päätekijät

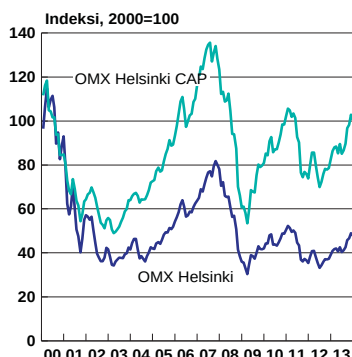

Valtionvelka

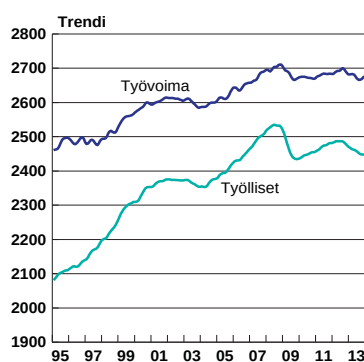
Lähde: Valtiokonttori

Pörssikursseja

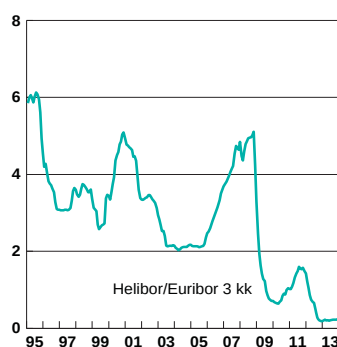
Lähde: OMX Helsinki

Työvoiman kysyntä ja tarjonta

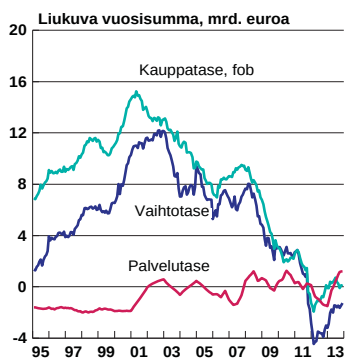
Lähde: Tilastokeskus

Lyhyt markkinakorko, %

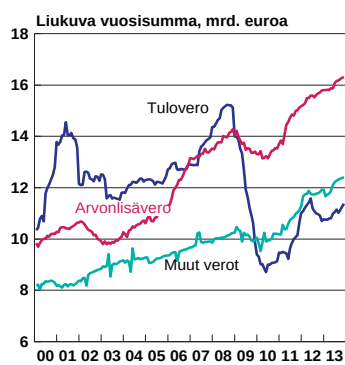
Lähde: Suomen Pankki

Ulkomaankaupan taseet

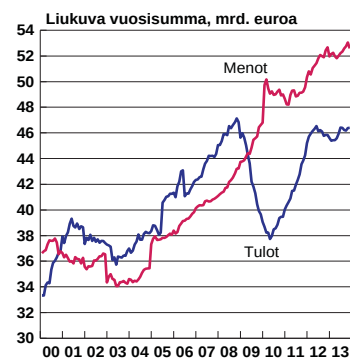
Lähde: Suomen Pankki

Valtion tulovero, ALV ja muut verot

Lähde: Valtiokonttori

Valtiontalouden tulot ja menot

Lähde: Valtiokonttori

Suhdannetiedustelumenetelmä

EK:n Suhdannebarometri

Elinkeinoelämän keskusliitto EK tekee kuukausittain suhdannetiedusteluja koko suomalaiselle elinkeinoelämälle.

Neljä kertaa vuodessa tehdään laajempi tiedustelu, jonka tuloksista julkistetaan **Suhdannebarometri**-julkaisu. Lisäksi kuukausittain julkaistaan suppeampi luottamusindikaattoritiedote.

Teollisuuden suhdannetiedusteluja on tehty Suomessa vuodesta 1966 alkaen. Palvelualoilla ensimmäiset tiedustelut on aloitettu 1980-luvun lopulla, mutta merkittävämpi laajennus tapahtui vasta 2000-luvun puolivälissä.

Tässä julkaisussa on esitetty EK:n uusimman suhdannetiedustelun tulokset koko yksityiseltä sektorilta. Tiedustelu on tehty **tammikuussa 2014**. Siihen on vastannut **1 171 yritystä**, jotka työllistävät Suomessa **runsaat 270 000 henkilöä**.

Elokuussa 2010 julkaistavasta tiedustelusta lähtien vastaajayritysten luokitteluksi toimialoille on käytetty uutta TOL 2008 -luokitusta. Muutoksen vaikutus Suhdannebarometrin tuloksiin on kuitenkin varsin pieni.

Teollisuuden, rakentamisen sekä joidenkin palvelualojen historiatiedot on kerätty TT:n aiemmassa Suhdannebarometrissa. Valtaosa palvelualojen aikasarjatiedostoista on PT:n suhdannetiedustelusta. Tiedustelumenetelmän muutoksen vuoksi palvelualojen aiemmat tiedot eivät ole kaikilta osin täysin vertailukelpoisia uusimpien havaintojen kanssa.

EK:n Suhdannebarometri on **osa Euroopan komission suhdannekyselyjärjestelmää**. Järjestelmään osallistuvat organisaatiot tekevät yhdenmukaisia tiedusteluja kaikissa EU-maissa, ja Euroopan komissio osallistuu jäsenmaissa tehtävien tiedustelujen rahoitukseen. Kaikkiaan vastaavanlaisia tiedusteluja tehdään nykyisin yli 50 maassa.

Yleistä suhdannetiedusteluista

Suhdannetiedusteluilla selvitetään yritysjohtajien näkemyksiä taloudellisesta tilanteesta sekä lähitulevaisuutta koskevia odotuksia. Tiedusteluilla etsitään ennen muuta suhdanteiden käännepeitteitä. Tyypillisesti suhdannetiedustelujen kysymyksillä voidaan kartoittaa talouskehitystä noin puoli vuotta eteenpäin.

Tiedustelujen kysymykset ovat valtaosin laadullisia, ja niissä on

tyypillisesti kolme vastausvaihtoehtoa. Kyselyllä kartoitetaan esimerkiksi sitä, onko vastaajayrityksen tuotanto tai työvoima kasvanut (+), pysynyt ennallaan (=) vai vähentynyt (-). Joitakin muuttujia, kuten tilauskantaa ja varastoja, pyydetään vertaamaan myös normaaliin.

Tulokset painotetaan yrityskoolla

Teollisuudessa yrityskohtaiset vastaukset on painotettu vastaajayrityksen liikevaihdon ja palveluissa henkilökunnan määrällä. Toimialojen keskinäisessä vertailussa painoina on käytetty jalostusarvopainoja. Pienten yritysten aliedustus otoksesa on korjattu niin, että niiden osuus vastaa todellista osuutta kullakin toimialalla.

Useimmat suuret yritykset vastaavat tiedusteluun toimipaikoittain tai tuotannonaloittain, ei konsernitasolla.

Toimialoittaiset vastaukset esitetään julkaisussa useimmiten ns. **saldolukuina**. Saldoluku on positiivista kehitystä kuvanneiden osuus vähennettynä negatiivista kehitystä kuvanneiden osuudella. Jos esimerkiksi 30 % vastaajista (painotettuna) on vastannut tuotantonsa kasvaneen, 50 % pysyneen ennallaan ja 20 % vähentyneen, saldoluku on 30 – 20 eli +10.

Elinkeinoelämän keskusliitto EK

PL 30 (Eteläranta 10), 00131 Helsinki • Puhelin 09 420 20
Faksi 09 4202 2299 • www.ek.fi

Raportti internetissä:
www.ek.fi

ISSN 0783-3350

Lisätietoja:

Johtava ekonomisti
Penna Urrila
Puh. 09 4202 2606
etunimi.sukunimi@ek.fi

Ekonomisti
Jouko Kangasniemi
Puh. 09 4202 2608
etunimi.sukunimi@ek.fi